

Αριθμός 2862/2007
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Ε΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 7 Δεκεμβρίου 2005, με την εξής σύνθεση : Κ. Μενουδάκος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Ε΄ Τμήματος, Π. Πικραμμένος, Ν. Ρόζος, Ιω. Μαντζουράνης, Αικ. Σακελλαροπούλου, Σύμβουλοι, Μ. Τριπολιτσιώτη, Δ. Βασιλειάδης, Πάρεδροι. Γραμματέας η Γ. Σακελλαρίου, Γραμματέας του Ε΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 20 Φεβρουαρίου 2004 αίτηση :

του Δήμου Κερατέας Αττικής, ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Μάριο Χαϊνταρλή (Α.Μ. 14135), που τον διόρισε με απόφαση της Δημαρχιακής του Επιτροπής,

κατά των : 1) Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, 2) Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, 3) Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, 4) Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, οι οποίοι παρέστησαν με τους: α] Δημήτριο Αναστασόπουλο, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους και β] Αθηνά Αλεφάντη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και 5) Υπουργού Πολιτισμού, ο οποίος παρέστη με την Αγγελική Καστανά, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών Δήμος επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 136946/3.12.2003 απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, 2) Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, 3) Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, 4) Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και 5) Υπουργού Πολιτισμού, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι του έργου «ολοκληρωμένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων» (Ο.Ε.Δ.Α.) Νοτιοανατολικής Αττικής στη θέση «..» Κερατέας - Λαυρεωτικής και κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της Εισηγήτριας, Συμβούλου Αικ. Σακελλαροπούλου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος Δήμου, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τους αντιπροσώπους των Υπουργών, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου

και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως δεν απαιτείται κατά νόμον η καταβολή παραβόλου.

2. Επειδή, με την υπ' αριθμ. 48442/28-9-2001 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής (συνεδρίαση 44η) ολοκληρώθηκε το Α' στάδιο του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Αττικής. Στη συνέχεια, κατά το Β' στάδιο σχεδιασμού, διερευνήθηκε από τον επιλεγέντα τεχνικό σύμβουλο ολόκληρη η περιφέρεια Αττικής για τον προσδιορισμό των «ευρύτερων κατάλληλων περιοχών», εντός των ορίων των οποίων έγινε και ο εντοπισμός των κατάλληλων θέσεων και με το άρθρο 33 του Ν. 3164/2003 (Α' 176/2-7-2003) εγκρίθηκε η Β' φάση του σχεδιασμού της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων της περιφέρειας Αττικής και καθορίστηκαν ως κατάλληλες για τη Νοτιοανατολική Αττική οι θέσεις «...» Κερατέας - Λαυρεωτικής και ... Τέλος, και μετά την εκπόνηση μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων εκδόθηκε η υπ' αριθμ. Α.Π. 136946/3-12-2003 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.), Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Υγείας και Πρόνοιας, (ήδη Υγείας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων), Πολιτισμού και Γεωργίας (ήδη Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων), με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι του έργου «ολοκληρωμένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων» (Ο.Ε.Δ.Α.) Νοτιοανατολικής Αττικής στη θέση «Βραγόνοι» Κερατέας - Λαυρεωτικής. Με την υπό κρίση αίτηση, όπως αυτή συμπληρώθηκε με τα από 15.10.2005 και 12.10.2005 δικόγραφα προσθέτων λόγων, ζητείται από τον αιτούντα Δήμο η ακύρωση της παραπάνω κοινής υπουργικής αποφάσεως.

3. Επειδή, επί της αιτήσεως αυτής εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 2391/ 2005 απόφαση του παρόντος Τμήματος. Με την παραπάνω απόφαση υποχρεώθηκε η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του Υπουργείου (ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.) και η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της περιφέρειας Αττικής να αποστείλουν στο Δικαστήριο τη μελέτη του Β' σταδίου σχεδιασμού, καθώς και τα στοιχεία, τα οποία ελήφθησαν υπόψη για την ως άνω νομοθετική ρύθμιση που αφορά στον καθορισμό των κατάλληλων θέσεων. Μετά την έκδοση της πιο πάνω αποφάσεως, τα προαναφερθέντα στοιχεία απεστάλησαν στο Δικαστήριο.

4. Επειδή, ο αιτών Δήμος Κερατέας, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η θέση της επίμαχης Ο.Ε.Δ.Α., ασκεί με προφανές έννομο συμφέρον την υπό κρίση αίτηση ακυρώσεως.

5. Επειδή, στο άρθρο 4 του Συντάγματος (όπως αναθεωρήθηκε με το Ψήφισμα της 6ης Απριλίου 2001 της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων), ορίζεται ότι : «1. Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου» και στο άρθρο 20 ότι : «1. Καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σ' αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, όπως νόμος ορίζει». Ακολούθως, στο άρθρο 24 του ιδίου Συντάγματος ορίζεται ότι : «1. Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός. Για τη διαφύλαξή του το Κράτος έχει υποχρέωση να παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά ή κατασταλτικά μέτρα στο πλαίσιο της αρχής της αειφορίας. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την προστασία των δασών και των δασικών εκτάσεων ... 2. Η χωροταξική αναδιάρθρωση της Χώρας, η διαμόρφωση, η ανάπτυξη, η πολεοδόμηση και η επέκταση των πόλεων και των οικιστικών γενικά περιοχών υπάγεται στη ρυθμιστική αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Κράτους, με σκοπό να εξυπηρετείται η λειτουργικότητα και η ανάπτυξη των οικισμών και να εξασφαλίζονται οι καλύτεροι δυνατοί όροι διαβίωσης. Οι σχετικές τεχνικές επιλογές και σταθμίσεις γίνονται κατά τους κανόνες της επιστήμης. Περαιτέρω, στο άρθρο 26 ορίζεται ότι : «1.

Η νομοθετική λειτουργία ασκείται από τη Βουλή και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. 2. Η εκτελεστική λειτουργία ασκείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την Κυβέρνηση. 3. Η δικαστική λειτουργία ασκείται από τα δικαστήρια. οι αποφάσεις τους εκτελούνται στο όνομα του Ελληνικού Λαού». Τέλος, στο άρθρο 28 ορίζεται ότι : «1. Οι γενικά παραδεδεγμένοι κανόνες του διεθνούς δικαίου, καθώς και οι διεθνείς συμβάσεις από την επικύρωσή τους με νόμο και τη θέση τους σε ισχύ σύμφωνα με τους όρους καθεμιάς αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού Ελληνικού δικαίου και υπερισχύουν από κάθε άλλη αντίθετη διάταξη νόμου ... 2. Για να εξυπηρετηθεί σπουδαίο εθνικό συμφέρον και να προαχθεί η συνεργασία με άλλα κράτη, μπορεί να αναγνωρισθούν, με συνθήκη ή συμφωνία, σε όργανα διεθνών οργανισμών αρμοδιότητες που προβλέπονται από το Σύνταγμα. Για την ψήφιση του νόμου που κυρώνει αυτή τη συνθήκη ή συμφωνία απαιτείται πλειοψηφία των τριών πέμπτων του όλου αριθμού των βουλευτών ...».

6. Επειδή, από τις παραπάνω διατάξεις συνάγεται ότι δεν αποκλείεται μεν η, κατ' απόκλιση από την συνήθη διοικητική διαδικασία που προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, θέσπιση με τυπικό νόμο ατομικών ρυθμίσεων χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, στις οποίες περιλαμβάνεται η επιλογή χώρου εγκαταστάσεως βασικού έργου υποδομής, υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι με τις ρυθμίσεις αυτές δεν θίγονται ατομικά δικαιώματα και δεν παραβιάζονται άλλες συνταγματικές διατάξεις ή αρχές, καθώς και οι σχετικοί ορισμοί του κοινοτικού δικαίου. Δεδομένου ότι πρόκειται, πάντως, για απόκλιση από την αρχή της διακρίσεως των λειτουργιών, η θέσπιση ατομικών ρυθμίσεων χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού με τυπικό νόμο είναι δυνατή μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και, επομένως, οι λόγοι που επιβάλλουν την ανωτέρω απόκλιση και οι οποίοι ανάγονται όχι στη διαδικασία ψήφισεως του νόμου, αλλά στις προϋποθέσεις ασκήσεως της νομοθετικής λειτουργίας και στα όρια της εξουσίας του νομοθετικού οργάνου, πρέπει να προκύπτουν από τις προπαρασκευαστικές εργασίες του νόμου.

7. Επειδή, εξάλλου, με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 24 του αναθεωρημένου Συντάγματος έχει αναχθεί σε συνταγματικά προστατευομένη αξία το οικιστικό, φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, από το οποίο εξαρτάται η ποιότητα ζωής και η υγεία των κατοίκων των πόλεων και των οικισμών. Οι συνταγματικές αυτές διατάξεις απευθύνουν επιταγές στο νομοθέτη (κοινό ή κανονιστικό) να ρυθμίσει την χωροταξική ανάπτυξη και πολεοδομική διαμόρφωση της χώρας με βάση ορθολογικό σχεδιασμό υπαγορευόμενο από πολεοδομικά κριτήρια, σύμφωνα με την ιδιομορφία, την φυσιογνωμία και τις ανάγκες κάθε περιοχής. Κριτήρια για την χωροταξική αναδιάρθρωση και την πολεοδομική ανάπτυξη των πόλεων και των οικιστικών εν γένει περιοχών είναι η εξυπηρέτηση της λειτουργικότητας και της αναπτύξεως των οικισμών και η εξασφάλιση των καλύτερων δυνατών όρων διαβιώσεως των κατοίκων, οι οποίες προϋποθέτουν και την ύπαρξη βασικών έργων υποδομής (πρβλ. Ολ. ΣτΕ 1528/2003, 1567/2005).

8. Επειδή, περαιτέρω, όπως προκύπτει από την διατύπωσή του, το νέο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 24 του Συντάγματος, το οποίο συμπληρώνει την βασική ρύθμιση περί χωροταξικής και πολεοδομικής οργανώσεως της χώρας και το οποίο ορίζει ότι «οι σχετικές τεχνικές επιλογές και σταθμίσεις γίνονται κατά τους κανόνες της επιστήμης» δεσμεύει όλα τα κρατικά όργανα, συμπεριλαμβανομένου και του κοινού νομοθέτη. Έχει δε την έννοια ότι ειδικά κατά την θέσπιση χωροταξικών και πολεοδομικών

ρυθμίσεων τόσο η Διοίκηση όσο και ο κοινός νομοθέτης (στις εξαιρετικές περιπτώσεις, κατά τις οποίες, σύμφωνα με τα αναφερθέντα στην προηγούμενη σκέψη, είναι επιτρεπτό στον τελευταίο να επιβάλει τέτοιες ρυθμίσεις) οφείλουν, προς επίτευξη του τασσομένου σκοπού της εξυηρητήσεως της λειτουργικότητας και αναπτύξεως των οικισμών και της εξασφάλισης των καλύτερων όρων διαβιώσεως, να λαμβάνουν υπόψη τα πορίσματα και τις εφαρμογές των επιστημών της χωροταξίας και της πολεοδομίας, αλλά και κάθε άλλης επιστήμης που έχει εφαρμογή στην συγκεκριμένη κάθε φορά ρύθμιση. Επομένως, νομοθετική ρύθμιση με τέτοιο περιεχόμενο είναι συνταγματικώς επιτρεπτή, μόνον εφόσον έχει ψηφισθεί μετά από εκτίμηση ειδικής για την προτεινομένη ρύθμιση επιστημονικής μελέτης (βλ. σχετικώς και την εισήγηση του εισηγητή της πλειοψηφίας κατά την αναθεώρηση του Συντάγματος, κατά την οποία η διάταξη αυτή επιτάσσει στο νομοθέτη, τυπικό και κανονιστικό, να λαμβάνει υπ' όψη του και να σταθμίζει όλα τα δεδομένα, δηλαδή να προβαίνει σε συστηματικές και όχι αποσπασματικές ρυθμίσεις ύστερα από την αναγκαία επιστημονική προεργασία). Επιτάσσει, δηλαδή, στο νομοθέτη, τυπικό και κανονιστικό, οι τεχνικές κρίσεις και αξιολογήσεις, στις οποίες στηρίζεται η εισαγόμενη ρύθμιση, να διαμορφώνονται κατά τους κανόνες της επιστήμης. Εξ άλλου, ο δικαστικός έλεγχος της τήρησης των κανόνων αυτών είναι οριακός και έχει ως περιεχόμενο την έρευνα του ζητήματος αν η ρύθμιση στηρίζεται σε επιστημονικά δεδομένα, χωρίς να εκτείνεται στον ουσιαστικό έλεγχο της ορθότητας των επιλογών και σταθμίσεων του νομοθέτη ή της κανονιστικής διοικήσεως (ΣτΕ 1567/2005).

9. Επειδή, ενόψει της ανωτέρω συνταγματικής επιταγής του άρθρου 24 παρ. 1 για την προστασία του περιβάλλοντος εκδόθηκε ο ν. 1650/ 1986 (Α' 160), με τον οποίο θεσπίστηκαν κανόνες αναφερόμενοι, πλην άλλων, στις προϋποθέσεις και στη διαδικασία για την έγκριση της εγκατάστασης δραστηριοτήτων ή εκτέλεσης έργων, από τα οποία επαπειλούνται δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον. Κατ' επίκληση δε εξουσιοδοτικών διατάξεων, τις οποίες περιελάμβανε, αλλά και σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 84/360/ΕΟΚ και 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 28ης Ιουνίου 1984 και της 27ης Ιουνίου 1985, αντιστοίχως, εκδόθηκε η Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.) 69269/5387/24.10.1990 (Β' 678). Εν συνεχεία, οι διατάξεις του ανωτέρω ν. 1650/1986 τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με το νεώτερο ν. 3010/2002 (Α' 91), με τον οποίο επιδιώκεται η εναρμόνιση προς τις Οδηγίες 97/11/ΕΕ «για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον» και 96/61/ΕΕ «για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης». Ειδικότερα, στο άρθρο 1 του νόμου αυτού, με το οποίο αντικαθίσταται το άρθρο 3 του ν. 1650/1986, παρέχεται εξουσιοδότηση για την κατάταξη, με απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., των δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε τρεις κατηγορίες, καθεμιάς δυναμένης να κατατάσσεται σε υποκατηγορίες, καθώς και σε ομάδες κοινές για όλες τις κατηγορίες, ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον (παρ. 1) και ορίζεται ότι η πρώτη (Α) κατηγορία περιλαμβάνει τα έργα και τις δραστηριότητες που λόγω της φύσεως, του μεγέθους ή της εκτάσεώς τους είναι πιθανό να προκαλέσουν σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον (παρ. 2). Με το άρθρο 2 του ίδιου νόμου, με το οποίο αντικαθίσταται το άρθρο 4 του ν. 1650/1986, προβλέπονται τα εξής : 1.α. Για την πραγματοποίηση νέων έργων ή δραστηριοτήτων ή τη μετεγκατάσταση υφισταμένων, τα οποία έχουν καταταγεί στις κατηγορίες που προβλέπονται στο προηγούμενο άρθρο, απαιτείται η έγκριση όρων για την προστασία του περιβάλλοντος ..... β. Με την απόφαση έγκρισης

περιβαλλοντικών όρων η Διοίκηση επιβάλλει προϋποθέσεις, όρους, περιορισμούς και διαφοροποιήσεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας, ιδίως ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία και τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά. γ. Η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση των διοικητικών πράξεων που απαιτούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας. δ. Για την έκδοση της απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων πρέπει να τηρείται : δα) η διαδικασία της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης του προτεινόμενου έργου ή δραστηριότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 6α και 10α και η δημοσιοποίηση της θετικής γνωμοδότησης ή της αρνητικής απόφασης επί της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης της αρμόδιας αρχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 5, δβ) η διαδικασία υποβολής και η αξιολόγηση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ή Περιβαλλοντικής Έκθεσης, κατά περίπτωση, καθώς και η διαδικασία δημοσιοποίησης Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5. 2. Για την έκδοση απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για έργα και δραστηριότητες της πρώτης (Α) κατηγορίας απαιτείται υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων γίνεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του συναρμόδιου Υπουργού. Ως συναρμόδιος θεωρείται ο αρμόδιος Υπουργός για το έργο ή τη δραστηριότητα. Εάν από το έργο ή τη δραστηριότητα επέρχονται επιπτώσεις σε αρχαιότητες ή σε δασικές εκτάσεις ή σε γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας ή στην παράκτια ή τη θαλάσσια ζώνη ή σε περίπτωση που το έργο ή η δραστηριότητα αφορά στην εγκατάσταση μονάδας επεξεργασίας αστικών λυμάτων ή στη δημιουργία χώρου επεξεργασίας και διάθεσης απορριμμάτων, τότε η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων γίνεται αντίστοιχα και από τον Υπουργό Πολιτισμού ή Γεωργίας ή Εμπορικής Ναυτιλίας ή Υγείας και Πρόνοιας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου για το έργο ή τη δραστηριότητα Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, επιτρέπεται η αρμοδιότητα έκδοσης απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για ορισμένα έργα ή δραστηριότητες της πρώτης (Α) κατηγορίας να μεταβιβάζεται στον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας. Για την έκδοση απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων γνωμοδοτούν : α) κατά περίπτωση οι Οργανισμοί που έχουν συσταθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 3 του ν. 2508/1997 (Α' 124), του ν. 1515/1985 (Α' 18) και του ν. 1561/1985 (Α' 148) και β) το οικείο Νομαρχιακό Συμβούλιο ..... 6.α. Για νέα έργα και δραστηριότητες ή τη μετεγκατάσταση, τον εκσυγχρονισμό, επέκταση ή τροποποίηση των υφισταμένων, της πρώτης (Α) κατηγορίας, εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, απαιτείται μαζί με την αίτηση και η υποβολή Προμελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Επί της Προμελέτης αυτής η αρμόδια για έγκριση περιβαλλοντικών όρων αρχή προβαίνει σε προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση της πρότασης που συνίσταται σε γνωμοδότηση ως προς τη θέση, το μέγεθος, το είδος, την εφαρμοζόμενη τεχνολογία, τα γενικά τεχνικά χαρακτηριστικά, τη χρήση των φυσικών πόρων, τη συσσωρευτική δράση με άλλα έργα, την παραγωγή αποβλήτων, τη ρύπανση και τις οχλήσεις, καθώς και τον κίνδυνο ατυχημάτων ιδίως από τη χρήση ουσιών ή τεχνολογίας. β. Για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη : αα) Οι γενικές και ειδικές κατευθύνσεις της χωροταξικής

πολιτικής που προκύπτουν από εγκεκριμένα χωροταξικά ρυθμιστικά και πολεοδομικά σχέδια ή άλλα σχέδια χρήσεων γης. ββ) Η περιβαλλοντική ευαισθησία της περιοχής, που ενδέχεται να θιγεί από το έργο ή τη δραστηριότητα. γγ) Τα χαρακτηριστικά των ενδεχομένων σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, όπως το μέγεθος, η πολυπλοκότητα, η ένταση και η έκτασή τους, ο διασυννοριακός χαρακτήρας τους, η διάρκεια, η συχνότητα και η αναστρεψιμότητά τους. δδ) Τα οφέλη για την εθνική οικονομία, την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια υγεία και η εξυπηρέτηση άλλων λόγων δημόσιου συμφέροντος. εε) Οι θετικές επιπτώσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον σε μία ευρύτερη περιοχή από εκείνη που επηρεάζεται άμεσα από το έργο ή τη δραστηριότητα. γ. Μετά την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση της πρότασης : αα) είτε καλείται ο ενδιαφερόμενος ιδιώτης ή αρμόδιος φορέας να υποβάλει Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) για Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων, ώστε να ακολουθηθεί η διαδικασία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να απαιτηθούν πρόσθετα στοιχεία και τεκμηριώσεις για επί μέρους περιβαλλοντικά μέσα ή παραμέτρους, ββ) είτε του γνωστοποιείται ότι δεν είναι δυνατή η πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας όπως προτάθηκε ... δ. ... ε. Η Διοίκηση, προκειμένου να εγκρίνει περιβαλλοντικούς όρους, μπορεί, κατά το στάδιο της προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης οποιασδήποτε πρότασης έργου ή δραστηριότητας, να απαιτήσει την υποβολή περιβαλλοντικής μελέτης ανώτερης κατηγορίας ή υποκατηγορίας και να υπαγάγει το έργο ή τη δραστηριότητα στη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ανώτερης κατηγορίας ή υποκατηγορίας από αυτήν που υπάγεται το έργο ή η δραστηριότητα, αν εκτιμάται ότι θα προκύψουν σοβαρές επιπτώσεις για το περιβάλλον από την πραγματοποίησή του. Αρμόδια προς τούτο είναι η αρχή που αξιολογεί την Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και γνωμοδοτεί σχετικά. στ. Προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση δεν απαιτείται στις θεσμοθετημένες βιομηχανικές περιοχές και ζώνες, στις βιοτεχνικές περιοχές και πάρκα, στις ναυπηγοεπισκευαστικές περιοχές, σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία, στις Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (Π.Ο.Α.Π.) του άρθρου 10 του ν. 2742/1999 (Α' 207) και στις περιπτώσεις που η χωροθέτηση προβλέπεται από νόμο ή εγκεκριμένο χωροταξικό ή πολεοδομικό ή ρυθμιστικό σχέδιο, στις περιοχές που εντοπίζονται κοιτάσματα μεταλλευτικών ορυκτών, βιομηχανικών ορυκτών και μαρμάρων, σύμφωνα με την περ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2837/2000 (Α' 178), καθώς και στις μεταλλευτικές και λατομικές περιοχές που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

7. Η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων μπορεί να εκδίδεται για ορισμένο χρονικό διάστημα που καθορίζεται στην ίδια απόφαση, μετά την πάροδο του οποίου υπόκειται σε αναθεώρηση ή ανανέωση. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον παρόντα νόμο, μόνον εφόσον επέρχονται ουσιαστικές διαφοροποιήσεις ως προς τις επιπτώσεις στο περιβάλλον. 8. Αν δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή αν παρατηρηθούν επιπτώσεις στο περιβάλλον, που δεν είχαν προβλεφθεί από τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ή από την περιβαλλοντική έκθεση, το αρμόδιο όργανο για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων, μπορεί να επιβάλλει πρόσθετους περιβαλλοντικούς όρους ή να μεταβάλλει τους αρχικούς ανεξάρτητα από την κατηγορία στην οποία υπάγεται το έργο ή η δραστηριότητα. 9.α. Η απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων για τα έργα και τις δραστηριότητες

πρώτης (Α) κατηγορίας του άρθρου 3 χορηγείται μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την υποβολή της αίτησης, εφόσον ο κατατεθείς φάκελος ήταν πλήρης και περιελάμβανε τα απαιτούμενα δικαιολογητικά .....». Περαιτέρω, με την παρ. 10 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι με κοινές υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη ισχύος του νόμου (παρ. 11), καθορίζονται, μεταξύ άλλων, τα έργα και οι δραστηριότητες της δεύτερης (Β) κατηγορίας, για τα οποία απαιτείται προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση (περ. α' ανωτέρω παρ. 10) καθώς και το περιεχόμενο και οι προδιαγραφές κάθε τύπου Προμελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Π.Π.Ε.), Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) και Περιβαλλοντικής Έκθεσης για κάθε ομάδα έργων ή δραστηριοτήτων κ.λπ. (περ. β' αυτής παρ. 10). Εξάλλου, με το άρθρο 3 του παραπάνω ν. 3010/2002, που αντικατέστησε το άρθρο 5 του ν. 1650/1986, ορίζονται για το περιεχόμενο και τη δημοσιότητα των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων τα εξής : «1. Η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων περιλαμβάνει τουλάχιστον : α) Περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας με πληροφορίες για το χώρο εγκατάστασης, το σχεδιασμό και το μέγεθός του. β) Περιγραφή των στοιχείων του περιβάλλοντος που ενδέχεται να θιγούν σημαντικά από το προτεινόμενο έργο ή τη δραστηριότητα. γ) Εντοπισμό και αξιολόγηση των βασικών επιπτώσεων στο περιβάλλον. δ) Περιγραφή των μέτρων για την πρόληψη, μείωση ή αποκατάσταση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον. ε) Σύνοψη των κύριων εναλλακτικών λύσεων και υπόδειξη των κύριων λόγων της επιλογής της προτεινόμενης λύσης. στ) Απλή (μη τεχνική) περίληψη του συνόλου της μελέτης. ζ) Σύνοψη αναφορά των ενδεχόμενων δυσκολιών που προέκυψαν κατά την εκπόνηση της μελέτης. Οι προδιαγραφές και το ειδικότερο περιεχόμενο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων καθορίζονται με τις υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 10β του προηγούμενου άρθρου. 2. .... 3. Οι αποφάσεις που αφορούν στην έγκριση περιβαλλοντικών όρων, για έργα πρώτης και δεύτερης κατηγορίας, καθώς και οι γνωμοδοτήσεις της Διοίκησης για την προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση επί των υποβαλλομένων Π.Π.Ε., διαβιβάζονται στο οικείο ή στα οικεία νομαρχιακά συμβούλια προκειμένου να λάβουν γνώση και να ενημερώσουν τους πολίτες και τους φορείς εκπροσώπησής τους. Η διαδικασία ενημέρωσης των πολιτών καθορίζεται με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου». Τέλος, με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 6 του ίδιου νόμου προβλέφθηκε ότι : «1. Διαδικασίες για την προέγκριση χωροθέτησης ή την έγκριση περιβαλλοντικών όρων που εκκρεμούν μέχρι την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 3 και στην παρ. 10α του άρθρου 4 του ν. 1650/1986, όπως αντικαθίστανται με τα άρθρα 1 και 2 του παρόντος νόμου, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται ως εξής : α) Διαδικασίες Προέγκρισης Χωροθέτησης : Η Προέγκριση Χωροθέτησης συνιστά γνωμοδότηση της αρμόδιας υπηρεσίας κατά την έννοια προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης της πρότασης του έργου ή δραστηριότητας που προβλέπεται στην παρ. 6α του άρθρου 4 του ν. 1650/1986, όπως αντικαθίσταται με το άρθρο 2 του νόμου αυτού. β) Διαδικασίες Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων : Η έγκριση περιβαλλοντικών όρων διέπεται από τις διατάξεις του ν. 1650/1986, όπως ίσχυαν πριν την αντικατάστασή τους με τον παρόντα νόμο, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 1650/1986, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του νόμου αυτού, οι οποίες εφαρμόζονται και για τις διαδικασίες αυτές. 2. Εκκρεμείς υποθέσεις για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου θεωρούνται εκείνες για τις οποίες έχει υποβληθεί από τον

ενδιαφερόμενο φορέα ή ιδιώτη αίτηση, που συνοδεύεται από τα απαιτούμενα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά, στην αρμόδια κάθε φορά υπηρεσία, είτε για προέγκριση χωροθέτησης, είτε για έγκριση περιβαλλοντικών όρων. 3. Όπου στο ν. 1650/1986 για την προστασία του περιβάλλοντος ή άλλο νόμο αναφέρεται ο όρος «προέγκριση χωροθέτησης» νοείται εφεξής προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση. 4. Στις υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 3, 4 και 5 του ν. 1650/1986, όπως αντικαθίστανται με τα άρθρα 1, 2 και 3 του παρόντος νόμου, μπορεί να περιλαμβάνονται μεταβατικές διατάξεις για την προσαρμογή του υφιστάμενου μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου συστήματος προέγκρισης χωροθέτησης ή έγκρισης περιβαλλοντικών όρων .... στο προβλεπόμενο με τις διατάξεις του παρόντος νόμου σύστημα προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης ή έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ....». Περαιτέρω, με βάση εξουσιοδοτήσεις παρεχόμενες με διατάξεις του νόμου αυτού, αλλά και σε συμμόρφωση με τις ήδη μνημονευθείσες Οδηγίες 97/11/ΕΚ και 96/ 61/ΕΚ, εκδόθηκε η κοινή απόφαση Η.Π. 15393/2332/5.8.2002 των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Β' 1022/5.8.2002), με την οποία ορίζονται τα έργα και δραστηριότητες που κατατάσσονται σε 10 ομάδες, κοινές για την Α' και Β' κατηγορία του άρθρου 3 του ν. 1650/1986 (άρθρο 1 ν. 3010/ 2002) και υποδιαιρούνται στις υποκατηγορίες 1 και 2 για την Α' κατηγορία και 3 και 4 για τη Β' κατηγορία. Ειδικότερα, στην 4η Ομάδα (Συστήματα Υποδομών) περιλαμβάνονται οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας και διαθέσεως μη επικίνδυνων στερεών αποβλήτων με θερμική ή χημική επεξεργασία, που κατατάσσονται στην πρώτη υποκατηγορία της πρώτης κατηγορίας καθώς και η υγειονομική ταφή μη επικίνδυνων στερεών αποβλήτων, που κατατάσσεται στην αυτή υποκατηγορία της αυτής κατηγορίας για ισοδύναμο πληθυσμού από 200.000 κατοίκους και άνω. Εκδόθηκε επίσης η Η.Π. 11014/703/Φ.104/14.3.2003 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοικήσεως και Αποκεντρώσεως «Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α.) και Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.), σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 1650/1986 .... όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του ν. 3010/ 2002 ...» (Β' 332/ 20.3.2003). Με το άρθρο 4 αυτής ορίζεται ότι για τα έργα και τις δραστηριότητες της υποκατηγορίας 1 της Α' κατηγορίας της ανωτέρω Κ.Υ.Α. Η.Π. 15393/2332/5.8.2002 υποβάλλεται προς Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.), Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) περιέχουσα λεπτομερώς αναγραφόμενα στοιχεία, των λοιπών προδιαγραφών και στοιχείων της καθοριζόμενων από την προβλεπόμενη από την εξουσιοδοτική διάταξη του νέου άρθρου 4 παρ. 10β του ν. 1650/ 1986 Κ.Υ.Α., ενώ με το άρθρο 14 προβλέπεται ότι μέχρι την έκδοση της τελευταίας αυτής Κ.Υ.Α. η μελέτη του πίνακα 1 του άρθρου 16 της Κ.Υ.Α. 69269/5387/1990 αποτελεί τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) τύπου 1 του ανωτέρω άρθρου 4 αυτής (της Κ.Υ.Α. Η.Π. 11014/ 703/Φ.104/14.3. 2003).

10. Επειδή, παραλλήλως με τις παρατιθέμενες στην προηγούμενη σκέψη διατάξεις, οι οποίες προβλέπουν αρχικώς την προέγκριση χωροθέτησης (ήδη Π.Π.Ε.Α.), και, εν συνεχεία, την έγκριση περιβαλλοντικών όρων προκειμένου να τύχουν διαχείρισεως τα στερεά απόβλητα, ορισμένοι βασικοί κανόνες για τη διαχείρισή τους τέθηκαν με την Οδηγία 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου, που μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο με την Κ.Υ.Α. 49541/1424/9.7.1986 (Β' 444). Η Οδηγία αυτή τροποποιήθηκε με την Οδηγία

91/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18.3.1991, η οποία με το άρθρο 1 αυτής αντικατέστησε τα άρθρα 1 - 12 της προηγούμενης Οδηγίας. Τη νεότερη αυτή Οδηγία μετέφερε στην ελληνική έννομη τάξη η Κ.Υ.Α. 69728/ 824/16.5.1996 (Β' 358/17.5.1996), η οποία ίσχυε κατά τον χρόνο έκδοσης της προσβαλλομένης πράξεως, καταργηθείσα μεταγενεστέρως με το άρθρο 16 παρ. 3 της Κ.Υ.Α. Η.Π. 50910/2727/2003 (Β' 1909/22.12.2003). Η εφαρμοστέα εν προκειμένω ανωτέρω Κ.Υ.Α. όριζε ότι η διαχείριση των στερεών αποβλήτων πραγματοποιείται κατά τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η μη πρόκληση, αμέσως ή εμμέσως, κινδύνου για την υγεία του ανθρώπου και η μη χρησιμοποίηση διαδικασιών ή μεθόδων που ενδέχεται να βλάψουν το περιβάλλον (άρθρο 4). Προβλέπει δε περαιτέρω λεπτομερείς σχεδιασμούς σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και ειδικές, πολύπλοκες διαδικασίες κατάρτισης των σχεδίων. Ειδικότερα, ορίζεται ότι οι γενικές κατευθύνσεις της πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων προσδιορίζονται σε εθνικό επίπεδο και συνίστανται, πλην άλλων, στη θέσπιση όρων καταλληλότητας και κριτηρίων συγκριτικής αξιολόγησης και επιλογής των χώρων των εγκαταστάσεων διαθέσεως και αξιοποίησε των στερεών αποβλήτων (άρθρο 7 παρ. 1), επιδιωκόμενης της διαθέσεώς τους σε μία από τις πλησιέστερες εγκαταστάσεις που θα χρησιμοποιούν τις πιο κατάλληλες μεθόδους και τεχνολογίες για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας (αρχή της εγγύτητας, άρθρο 7 παρ. 4). Προς τούτο καταρτίζονται πλαίσιο τεχνικών προδιαγραφών και γενικά προγράμματα διαχείρισεως των αποβλήτων (άρθρο 7 παρ. 3), που εγκρίνονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. και Υγείας και Πρόνοιας (άρθρο 8 παρ. 2). Εκδόθηκαν δε αντιστοίχως οι Κ.Υ.Α. 114218/31.10.1997 (Β' 1016/17.11.1997) και 113944/ 27.10.1997 (Β' 1016/17.11.1997), όπως η τελευταία αυτή συμπληρώθηκε και εξειδικεύθηκε με την Κ.Υ.Α. 14312/1302/2000 (Β' 723/9.6.2000), προβλέπουσα ως γενικούς στόχους του Εθνικού Σχεδιασμού, πλην άλλων, την παύση της λειτουργίας των ανεξέλεγκτων χωματερών, τη δημιουργία σύγχρονων και ολοκληρωμένων εγκαταστάσεων διαχείρισεως απορριμμάτων (Ο.Ε.Δ.Α.) με εργοστάσια μηχανικής ανακυκλώσεως (Ε.Μ.Α.Κ.) και χώρους υγειονομικής ταφής (άρθρο 3.Α.1), ειδικώς δε για την Αττική αρχικώς μεν, πλην του υφισταμένου Χ.Υ.Τ.Α., δυναμικότητας 1.460.000 τόννων ετησίως, και δύο Εργοστάσια Μηχανικής Ανακυκλώσεως και Κομποστοποίησεως (Ε.Μ.Α.Κ.), μετά δε την αντικατάστασή της με την Κ.Υ.Α. 26469/1501/Ε103/1.7.2003 (Β' 864/1.7.2003) πέντε νέες θέσεις Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισεως Απορριμμάτων (Ο.Ε.Δ.Α.), ως τέτοιων νοουμένων των πάσης φύσεως έργων και δραστηριοτήτων διαχείρισεως, επεξεργασίας και διαθέσεως απορριμμάτων, όπως Ε.Μ.Α.Κ., Χ.Υ.Τ.Α., Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (Κ.Δ.Α.Υ.). Με την ανωτέρω Κ.Υ.Α. 69728/824/16.5.1996 ορίζεται περαιτέρω ότι ο σχεδιασμός της διαχείρισεως των στερεών αποβλήτων, που εκπονείται στο πλαίσιο εφαρμογής και εξειδικεύσεως των ανωτέρω γενικών κατευθύνσεων, αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στη χωροθέτηση των κατά τα ανωτέρω ολοκληρωμένων εγκαταστάσεων διαθέσεως ή και αξιοποίησε των στερεών αποβλήτων (άρθρο 9 παρ. Ι). Η διαδικασία εκπονήσεως του σχεδιασμού διαχείρισεως διακρίνεται σε δύο στάδια. Στο πρώτο καταρτίζεται το πλαίσιο του σχεδιασμού που περιλαμβάνει, πλην άλλων, τον επιθυμητό αριθμό των εγκαταστάσεων αξιοποίησε ή και διαθέσεως και εξειδικεύονται οι όροι καταλληλότητας ενός χώρου και τα κριτήρια συγκριτικής αξιολογήσεώς τους (άρθρο 9 παρ. ΙΙΙ Α1α). Οι όροι και τα κριτήρια αυτά αναγράφονται λεπτομερώς στο Παράρτημα Ι παρ. 3 της προαναφερόμενης Κ.Υ.Α. 114218/31.10.1997,

στο οποίο αναφέρονται οι χώροι όπου απαγορεύεται η ύπαρξη των επίδικων εγκαταστάσεων, καθώς και τα ειδικότερα υδρολογικά, γεωλογικά, περιβαλλοντικά, χωροταξικά, γενικότερης φύσεως και λειτουργικά κριτήρια, στα οποία πρέπει να ανταποκρίνονται οι χώροι όπου οι εγκαταστάσεις αυτές επιτρέπονται. Κατ' εφαρμογή τους δε, περαιτέρω, προεπιλέγονται τρεις έως τέσσερις χώροι που θεωρούνται κατ' αρχήν κατάλληλοι (άρθρο 5 παρ. 3.1.5 της προαναφερόμενης Κ.Υ.Α. 113944/27.10.1997). Αρμόδια για την κατάρτιση του ανωτέρω πλαισίου μπορεί να είναι η Περιφέρεια, οπότε εγκρίνεται τούτο με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου αφού εκφράσουν τις απόψεις τους τα οικεία Νομαρχιακά Συμβούλια (άρθρο 9 παρ. III A1β Κ.Υ.Α. 69728/824/16.5.2006). Το δεύτερο στάδιο περιλαμβάνει την κυρίως μελέτη σχεδιασμού, που αναφέρεται στον εντοπισμό και την υπόδειξη των επικρατέστερων από τους κατά τα ανωτέρω προεπιλεγέντες ως κατάλληλους χώρους. Με αυτήν προτείνονται αρχικώς τουλάχιστον δύο εναλλακτικοί χώροι και στη συνέχεια ακολουθεί συγκριτική επιλογή και αξιολόγηση της βέλτιστης θέσεως που θα αντιστοιχεί για κάθε έργο ή δραστηριότητα (αυτό άρθρο 9 παρ. III A1). Οι χώροι που υποδεικνύονται σύμφωνα με την πιο πάνω μελέτη εγκρίνονται ως κατάλληλοι, αν μεν υπεύθυνος φορέας για την κατάρτιση της μελέτης είναι Σύνδεσμος Δήμων και Κοινοτήτων με απόφαση του οικείου Νομάρχη ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου και εισήγηση επιτροπής, αν δε υπεύθυνος φορέας για την κατάρτιση της μελέτης είναι η Περιφέρεια με απόφαση του Γενικού Γραμματέα αυτής ύστερα και πάλι από σύμφωνη γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου και εισήγηση επιτροπής (αυτό άρθρο 9 παρ. III A1β). Τέλος, ο σχεδιασμός ολοκληρώνεται με την χορήγηση της κατά τις διατάξεις της Κ.Υ.Α. 60269/5387/1990 προεγκρίσεως χωροθετήσεως της εκτάσεως όπου θα πραγματοποιηθούν οι εργασίες διαχειρίσεως ή και διαθέσεως των στερεών αποβλήτων (αυτό άρθρο 9 παρ. III. B1 και 2), για δε την πραγματοποίησή τους «απαιτείται έγκριση περιβαλλοντικών όρων όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 (παρ. 1, 2 και 3) του ν. 1650/1986» (άρθρο 10 παρ. 1 της αυτής Κ.Υ.Α. 69728/824/ 1996).

11. Επειδή, από τις παρατιθέμενες στις προηγούμενες σκέψεις διατάξεις συνάγεται ότι το ζήτημα της διαχειρίσεως των στερεών αποβλήτων, που περιλαμβάνει και το θέμα της επιλογής του χώρου εγκαταστάσεως Ο.Ε.Δ.Α., τμήμα των οποίων αποτελούν και οι Χ.Υ.Τ.Α., αντιμετωπίζεται από αυτές λεπτομερώς εξ αιτίας της ιδιαίτερης σημασίας του, προεχόντως για λόγους δημόσιας υγείας. Ειδικότερα, αφενός τίθενται κανόνες ως προς το είδος των υπό διαχείριση αποβλήτων, και αφετέρου προβλέπεται η εκπόνηση πολύπλοκου σχεδιασμού με εσωτερική συνοχή και σε δύο στάδια, το δεύτερο των οποίων προϋποθέτει την ολοκλήρωση του πρώτου, που περιλαμβάνει μελέτες, συντασσόμενες βάσει αρχών, προκειμένου να επιλεγεί ο επιστημονικά άριστος χώρος όπου θα λειτουργήσει Ο.Ε.Δ.Α. Και στα δύο αυτά στάδια επιδιώκεται η μέγιστη δυνατή συμμετοχή, κατά τον ανωτέρω σχεδιασμό, των περιφερειακών αρχών καθώς και των οργάνων των Ο.Τ.Α, στα όρια των οποίων οι ανωτέρω Ο.Ε.Δ.Α. θα λειτουργήσουν, ποικίλλουσα από την έκφραση απόψεων έως τη σύμφωνη γνώμη τους, προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή συναίνεσή τους, δεδομένου ότι οι Ο.Ε.Δ.Α. αυτές θα εξυπηρετούν πλείστους Ο.Τ.Α. Η συναίνεση όμως αυτή δεν αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλογή του χώρου λειτουργίας της Ο.Ε.Δ.Α. Ειδικότερα, όταν το πρώτο στάδιο ολοκληρωθεί με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου εγκρίνουσα, αφού εκφέρουν απλώς τις απόψεις τους τα νομαρχιακά συμβούλια, πλην άλλων και τον επιθυμητό αριθμό Ο.Ε.Δ.Α. εντός των ορίων των

Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων τις οποίες περιλαμβάνει, το Νομαρχιακό Συμβούλιο, καλούμενο να εκφέρει τη γνώμη του κατά το δεύτερο στάδιο, που καταλήγει στην έκδοση διοικητικής πράξεως περί εγκρίσεως ως καταλλήλων των προτεινόμενων χώρων, οφείλει να επιληφθεί και, αν αμφισβητεί την καταλληλότητα των χώρων που έχουν προταθεί με την κυρίως μελέτη του σχεδιασμού, να διατυπώσει την αρνητική γνώμη του, επικαλούμενο συγκεκριμένα στοιχεία προς αντίκρουση της μελέτης. Δεδομένου ότι με τις ανωτέρω κανονιστικές αποφάσεις δεν προβλέπεται δυνατότητα συνεχίσεως της σχετικής διαδικασίας χωρίς τη γνώμη του Νομαρχιακού Συμβουλίου, η άρνησή του να γνωμοδοτήσει, έχει ως αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται η έκδοση της προαναφερόμενης διοικητικής πράξεως περί εγκρίσεως ως κατάλληλων των προτεινόμενων χώρων για την εκτέλεση έργου που έχει ζωτική σημασία για την προστασία της δημόσιας υγείας και τη λειτουργία των οικισμών, χωρίς μάλιστα, να διατυπώνονται συγκεκριμένες αντιρρήσεις στο περιεχόμενο της σχετικής μελέτης, ενόψει των οποίων θα ήταν δυνατή η επανεξέτασή της. Συνεπώς, η παράλειψη ή η άρνηση του Νομαρχιακού Συμβουλίου να γνωμοδοτήσει συνιστά καθ' εαυτήν, σύμφωνα με όσα αναφέρονται σε προηγούμενη σκέψη, εξαιρετικό λόγο επιτρέποντα την ανάληψη νομοθετικής πρωτοβουλίας για την επιβολή με τυπικό νόμο ατομικής ρύθμισης χωροταξικού σχεδιασμού, η οποία συνίσταται στην έγκριση χώρων που έχουν ήδη προταθεί από την ανωτέρω μελέτη ως κατάλληλοι. Εξάλλου, εφόσον, όπως προκύπτει από τις ίδιες διατάξεις, μετά την έγκριση των χώρων, με την οποία ολοκληρώνεται το δεύτερο στάδιο της θεσπιζόμενης με τις ανωτέρω Κ.Υ.Α. διαδικασίας, ακολουθεί προέγκριση χωροθετήσεως (ήδη Π.Π.Ε.Α.) και έγκριση περιβαλλοντικών όρων για την εκτέλεση του έργου στο χώρο που τελικώς επιλέγεται μεταξύ των εγκριθέντων ως καταλλήλων κατά το δεύτερο στάδιο του σχεδιασμού, με την ανωτέρω νομοθετική επέμβαση, με την οποία δεν καταργείται ούτε υποκαθίσταται η διαδικασία της προέγκρισης χωροθετήσεως (ήδη Π.Π.Ε.Α.) και επιβολής περιβαλλοντικών όρων, ουδόλως στερείται δικαστικής προστασίας ο έχων έννομο συμφέρον, εφόσον δύναται να προσβάλει ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας την τελευταία αυτή πράξη, με την οποία ολοκληρώνεται η σχετική διοικητική διαδικασία.

12. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση με την 44/17.9.2001 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής εγκρίθηκε ο περιφερειακός σχεδιασμός διαχειρίσεως στερεών αποβλήτων Αττικής και με τον τρόπο αυτό ολοκληρώθηκε το πρώτο στάδιο, κατά τα αναφερόμενα στη σκέψη 9. Με την απόφαση αυτή, η οποία εκδόθηκε ύστερα από μελέτη που εκπόνησε, ως αρμόδια, η Περιφέρεια Αττικής, προβλέφθηκαν τρεις διαχειριστικές ενότητες, από τις οποίες η πρώτη αφορά την ηπειρωτική Αττική και τις νήσους Αίγινα και Σαλαμίνα για ποσότητα αστικών αποβλήτων 1.765.000 τόννων ετησίως και 230.000 τόννων, επίσης ετησίως, επεξεργασμένης ιλύος. Ως απαιτούμενα δε έργα για την ενότητα αυτή εγκρίθηκαν, μεταξύ άλλων, «... δύο Χ.Υ.Τ.Α. στην Ανατολική Αττική συνολικής δυναμικότητας 255.000 τόννων ετησίως. Τρεις (3) (μέγιστος αριθμός) μικρές και ευέλικτες μονάδες κομποστοποίησης στην Ανατολική Αττική συνολικής δυναμικότητας 80.000 τόννων ετησίως. Δέκα οκτώ (18) Τ.Σ.Μ.Α. (Τοπικά Συστήματα Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων) σε διάφορα σημεία της Αττικής ... και τρία (3) Τ.Σ.Μ.Α. προβλέπονται στην Ανατολική Αττική. Τρία (3) Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (Κ.Δ.Α.Υ.) και συγκεκριμένα δύο (2) Κ.Δ.Α.Υ. στην Ανατολική Αττική συνολικής δυναμικότητας 145.000 τόννων ετησίως». Στην παρ. 6 του προοιμίου της ανωτέρω αποφάσεως γίνεται μνεία του υπ'

αριθμ. 1145/5-9-2001 εγγράφου του Νομάρχη Ανατολικής Αττικής, με το οποίο διαβιβάστηκαν οι απόψεις του νομαρχιακού συμβουλίου ως προς το περιεχόμενο της μελέτης του Α' σταδίου του περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης στερεών αποβλήτων (Δ.Σ.Α.) Αττικής, όπως αυτές διατυπώνονται στο υπ' αριθμ. 23/4-9-2001 πρακτικό συνεδρίασης του νομαρχιακού συμβουλίου της Ν.Α. Ανατολικής Αττικής (απόφαση 102/ 2001). Στο εν λόγω πρακτικό του νομαρχιακού συμβουλίου, αφού διατυπώνονται παρατηρήσεις ως προς την ανωτέρω μελέτη της περιφέρειας Αττικής και εκφράζεται η διαφωνία ως προς το περιεχόμενο της μελέτης αυτής και ειδικότερα ως προς τη δυνατότητα χωροθέτησης Χ.Υ.Τ.Α. στην Ανατολική Αττική προτείνεται να αφεθεί η Ν.Α. Ανατολικής Αττικής να συνεχίσει την ολοκλήρωση του σχεδιασμού διαχείρισης στερεών αποβλήτων για την περιοχή της και εν πάσει περιπτώσει ο περιφερειακός σχεδιασμός να περιλάβει αυτούσια το εγκεκριμένο από το νομαρχιακό συμβούλιο Α' στάδιο σχεδιασμού της Ν.Α.Α.Α. και όχι αυτό της Περιφέρειας. Την παραπάνω απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου ακολούθησε υπό τον τίτλο «Περιφερειακός σχεδιασμός διαχείρισης απορριμμάτων Αττικής - Β' στάδιο» η από Μαρτίου 2003 κυρίως μελέτη. Η μελέτη αυτή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι κατάλληλες θέσεις για τη δημιουργία των ανωτέρω εγκαταστάσεων στην Ανατολική Αττική, υποενότητα Ν.Α. Αττικής είναι οι θέσεις : α) .. Κερατέας - Λαυρεωτικής» με συνολική βαθμολογία 6,915 βαθμούς και β) η θέση «Λατομείο Κυριακού» με συνολική βαθμολογία 6,557 βαθμούς, ενώ οι υπόλοιπες θέσεις κρίθηκε ότι ενέπιπταν σε κριτήρια αποκλεισμού (βλ. περίληψη μελέτης σελ. 42 - 48). Επί του περιεχομένου της ανωτέρω μελέτης το Νομαρχιακό Συμβούλιο Ανατολικής Αττικής δεν διετύπωσε οιαδήποτε γνώμη. Εν όψει της ανωτέρω αρνήσεως του Νομαρχιακού Συμβουλίου Ανατολικής Αττικής να εκδώσει κατά τα αναφερόμενα στη σκέψη 9 γνωμοδότηση επί της μελέτης που είχε ως αποτέλεσμα την αδυναμία ολοκλήρωσης της δεύτερης φάσεως του σχεδιασμού, η προαναφερόμενη μελέτη διαβιβάστηκε στη Βουλή των Ελλήνων (βλ. σελ. 1548 των πρακτικών της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων αυτής καθώς και σελ. 5187, 5188 των πρακτικών της Βουλής, συνεδρίαση ΡΚΖ', 11 Ιουνίου 2003 της Γ' Συνόδου της Ι' Περιόδου), προκειμένου ο ανωτέρω σχεδιασμός να ολοκληρωθεί με την έκδοση τυπικού νόμου περί εγκρίσεως των κατάλληλων θέσεων. Εκδόθηκε δε πράγματι, ο αναφερόμενος στη σκέψη 2 νόμος 3164/2-7-2003, στο άρθρο 33 του οποίου ορίζεται ότι : «1. Ολοκληρώνεται ο Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης στερεών αποβλήτων της Περιφέρειας Αττικής με την έγκριση ως κατάλληλων θέσεων για εγκαταστάσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, σύμφωνα με τους όρους και τα κριτήρια καταλληλότητας που προβλέπονται από τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 114218/1997 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 1016 Β'), ως εξής : Α ... Β. Νότια - Ανατολική Αττική : α) θέση «...» Κερατέας - Λαυρεωτικής β) θέση «..... 3. Για την πραγματοποίηση κάθε έργου ή δραστηριότητας που αφορά τη διαχείριση αποβλήτων στις θέσεις των προηγούμενων παραγράφων, απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 1650/1986. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων διενεργείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Δημοσίας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Πολιτισμού, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας και επέχει θέση έγκρισης κατά τις διατάξεις των άρθρων 45 και 58 του ν. 998/1979, καθώς και έγκρισης κατά τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3028/2002». Στην αιτιολογική έκθεση επί της σχετικής με το άρθρο αυτό προσθήκης - τροπολογίας στο σχέδιο νόμου «Μητρώα Μελετητών ....» αναφέρεται ότι για τη λύση του προβλήματος υπάρχει

ελάχιστος χρόνος και τεράστιο πρόβλημα υγείας, δεδομένου ότι στην Αττική συνεχίζουν να λειτουργούν 27 χώροι ανεξέλεγκτης διαθέσεως απορριμμάτων, ιδίως στην Ανατολική Αττική, ότι έχει εκπονηθεί η μελέτη για την εύρεση των κατάλληλων χώρων και ότι η αναγκαιότητα της ρυθμίσεως είναι προφανής, ενόψει της μη γνωμοδοτήσεως των Νομαρχιακών Συμβουλίων, και επιτακτική, γιατί εκτός της συνδρομής των λόγων προστασίας της δημόσιας υγείας, έχει ήδη αρχίσει η λειτουργία των συστημάτων ανακύκλωσης για μεν τα υλικά συσκευασίας από την 1.1.2003, για δε τα υπόλοιπα εντός του έτους 2003. Στη μελέτη δε αυτή αναφέρθηκε ρητώς και η Υπουργός Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. κατά τις σχετικές συζητήσεις στη Βουλή, κατά τις οποίες εξέθεσε ότι : «Με βάση τη μελέτη την οποία έχουμε καταθέσει και στη Βουλή, για πρώτη φορά έγινε ο χάρτης του αποκλεισμού όλων των περιοχών. Τον έχω καταθέσει στα Πρακτικά .... Οι αρμόδιοι μελετητές πρότειναν ορισμένους χώρους που τους έχουν βαθμολογήσει. Με βάση τη μελέτη αυτή - γιατί ούτε οι Υπουργοί κάνουν τις μελέτες ούτε οι γενικοί γραμματείς των περιφερειών, ούτε η Κυβέρνηση ... τις μελέτες τις κάνουν οι ειδικοί επιστήμονες οι οποίοι προσδιορίζουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά - και τη βαθμολογία, καθορίστηκαν έξι χώροι για ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων ....». Περαιτέρω, με το 135872/7.10.2003 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. διατυπώθηκε η θετική γνωμοδότησή της επί της Π.Π.Ε.Α. του επίδικου έργου στη θέση «...» Κερατέας - Λαυρεωτικής. Αντιθέτως με την υπ' αριθμ. 192/2003 απόφασή του το Νομαρχιακό Συμβούλιο Νομαρχίας Ανατολικής Αττικής απέρριψε την μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου Ο.Ε.Δ.Α. Ν.Α. Αττικής στην επίμαχη θέση. Τέλος, εκδόθηκε η προσβαλλόμενη από 3-12-2003 κοινή υπουργική απόφαση, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι του εν λόγω έργου. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την προσβαλλόμενη πράξη, το έργο θα εκτείνεται σε γήπεδο επιφανείας 540 στρ. και θα περιλαμβάνει : α) Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών, δυναμικότητας 72.500 τόννων κατ' έτος και επιφάνειας 5 στρ., β) Μονάδα Κομποστοποίησης, δυναμικότητας 40.000 τόννων κατ' έτος και επιφάνειας 40 στρ., γ) Μονάδα Προεπεξεργασίας (Βιολογικής Ξήρανσης), δυναμικότητας 127.500 τόννων, κατ' έτος και επιφάνειας 40 στρ., δ) Χώρο Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων ή και Υπολειμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α. ή Χ.Υ.Τ.Υ.), δυναμικότητας 127.500 τόννων κατ' έτος, συνολικής χωρητικότητας 4,2 εκατομμ. κυβ. μέτρα, διάρκειας 20 ετών και επιφάνειας 170 στρ. και ε) Έργα Υποδομής (Οδός προσπελάσεως στις εγκαταστάσεις κ.λπ.).

13. Επειδή, υπό τα ανωτέρω δεδομένα, συνέτρεχαν οι εξαιρετικοί λόγοι που δικαιολογούν την προσφυγή στη διαδικασία εκδόσεως τυπικού νόμου για τη θέσπιση της επίμαχης χωροταξικής ρυθμίσεως, συνισταμένης στην έγκριση χώρων ως κατάλληλων για τη λειτουργία σε αυτούς έργου υποδομής. Οι λόγοι αυτοί ανάγονται στην αδυναμία της Διοικήσεως να προβεί στην ανωτέρω ρύθμιση με την έκδοση της προβλεπόμενης από τις προαναφερθείσες διατάξεις διοικητικής πράξεως λόγω της αρνήσεως του Νομαρχιακού Συμβουλίου Ανατολικής Αττικής να διατυπώσει την επίσης προβλεπόμενη από τις αυτές διατάξεις γνώμη του, με αποτέλεσμα την παρεμπόδιση της λήψεως μέτρου αποβλέποντος κυρίως στην προστασία της δημόσιας υγείας, και μάλιστα ενόψει οξυμμένου κινδύνου που απορρέει από τη λειτουργία ανεξέλεγκτων χωματερών και τον κορεσμό των ήδη υπαρχόντων Χ.Υ.Τ.Α. Η ρύθμιση αυτή αποτελεί, ως εξάλλου ώφειλε κατά τα αναφερόμενα στην σκέψη 7, αποδοχή του συμπεράσματος επιστημονικής μελέτης, για το περιεχόμενο της οποίας δεν υποβλήθηκαν τεκμηριωμένες αντιρρήσεις από την ενδιαφερομένη Νομαρχία.

Τέλος, με τη ρύθμιση αυτή, η οποία, κατά τα αναφερόμενα στη σκέψη 10, δεν συνιστά προέγκριση χωροθετήσεως (ήδη Π.Π.Ε.Α.), αλλά προηγούμενο αυτής στάδιο, δεν στερείται δικαστικής προστασίας ο έχων έννομο συμφέρον πολίτης, εφόσον τελικώς εκδίδεται διοικητική πράξη περί Ε.Π.Ο., η οποία και εκδόθηκε εν προκειμένω, αποτελεί δε την προσβαλλόμενη πράξη στην παρούσα υπόθεση. Πρέπει, συνεπώς, να απορριφθούν ως αβάσιμοι οι λόγοι ακυρώσεως, με τους οποίους προβάλλεται ότι η προσβαλλομένη απόφαση είναι μη νόμιμη διότι στηρίζεται σε προέγκριση χωροθετήσεως που έγινε με νόμο ανίσχυρο, ως αντιτιθέμενο στα άρθρα 24 και 26 του Συντάγματος και στην Οδηγία 85/337 ΕΟΚ.

14. Επειδή, περαιτέρω, προβάλλεται από τον αιτούντα Δήμο ότι κατά παραβίαση του υφισταμένου νομικού καθεστώτος που διέπει το σχεδιασμό για τη διαχείριση των απορριμμάτων, δεν έγινε καθορισμός «ευρύτερων περιοχών», ως καταρχήν πιθανών χώρων διάθεσης των απορριμμάτων, θεσπίσθηκε αυθαίρετα η Νοτιοανατολική Αττική ως διαχειριστική ενότητα, και αξιολογήθηκαν λανθασμένα οι επιλεγείσες περιοχές. Από το πλέγμα των διατάξεων του κοινοτικού και εθνικού δικαίου που έχουν παρατεθεί στη σκέψη υπ' αριθμ. 9 και οι οποίες διέπουν την διαχείριση των απορριμμάτων προκύπτει ότι ο εθνικός σχεδιασμός περιλαμβάνει κατάρτιση προδιαγραφών και γενικών προγραμμάτων με σκοπό την ορθολογική διαχείριση των στερεών αποβλήτων (ΣτΕ 2284/2000). Περαιτέρω, ο εθνικός αυτός σχεδιασμός εξειδικεύεται σε επίπεδο νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή περιφέρειας και διακρίνεται σε δύο στάδια. Κατά το πρώτο στάδιο καθορίζονται στόχοι προς μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και ανάκτηση των αποβλήτων, καταγράφεται η υφιστάμενη κατάσταση, οι υφιστάμενες τεχνικές και εξειδικεύονται οι όροι καταλληλότητας ενός χώρου, αλλά και τα κριτήρια αξιολόγησης αυτού, ώστε να επιλεγεί ο καταλληλότερος χώρος για την εγκατάσταση μονάδας διαχείρισης στερεών αποβλήτων μεταξύ αυτών που προτείνονται. Κατά το δεύτερο στάδιο εκπονείται η κυρίως μελέτη του σχεδιασμού. Με την μελέτη αυτή γίνεται επιλογή του κατάλληλου χώρου κατ' εκτίμηση περιβαλλοντικών εν γένει κριτηρίων που έχουν καθορισθεί στο προηγούμενο στάδιο και στη συνέχεια ακολουθεί η προέγκριση χωροθέτησης (ήδη προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση) και η έγκριση περιβαλλοντικών όρων. Εξάλλου, από τις ρυθμίσεις αυτές του κοινοτικού δικαίου προκύπτει ότι καταλείπεται ευχέρεια στα κράτη μέλη όσον αφορά στην κατάρτιση των σχεδίων διαχείρισης, με μόνο περιορισμό την υλοποίηση των τασσομένων από τις οδηγίες στόχων και τη θέσπιση κριτηρίων, τα οποία αποσκοπούν στην τήρηση της αρχής της βιωσίμου αναπτύξεως, καθώς και στην τήρηση της αρχής της διαθέσεως των αποβλήτων στις πλησιέστερες προς τον τόπο παραγωγής τους εγκαταστάσεις (αρχή της εγγύτητας) και, επομένως, θεμιτώς από απόψεως κοινοτικού δικαίου ο σχεδιασμός εξειδικεύεται στην εθνική νομοθεσία σε επίπεδο νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή περιφέρειας. Στην κρινόμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και ειδικότερα από τις εκπονηθείσες μελέτες πραγματοποιήθηκε περιφερειακός σχεδιασμός σε δύο στάδια που κατέληξε στην επιλογή συγκεκριμένων θέσεων, των οποίων στη συνέχεια η καταλληλότητα εγκρίθηκε με νόμο. Επομένως, ο εν λόγω σχεδιασμός σε επίπεδο περιφέρειας συνιστά εξειδίκευση των επιταγών και κατευθύνσεων του προαναφερθέντος εθνικού σχεδιασμού, ενώ η επιλογή των καταλλήλων θέσεων έγινε με μεθόδους αξιολογήσεως που στηρίζονται αποκλειστικά σε περιβαλλοντικά κριτήρια, μεταξύ των οποίων είναι και η μικρή απόσταση προς τους χώρους εναποθέσεως των απορριμμάτων, η οποία συνιστά κριτήριο που αντιστοιχεί στην

παραπάνω αρχή της εγγύτητας. Εξάλλου, όπως προκύπτει από τα ίδια στοιχεία, στην πρώτη φάση εγκρίθηκαν τα κριτήρια καταλληλότητας και αποκλεισμού περιοχών εγκατάστασης έργων διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων στην Αττική και στους σχετικούς χάρτες μελέτης απεικονίστηκαν οι περιοχές αποκλεισμού υποδοχής εγκαταστάσεων και, εμμέσως καθορίζονται επομένως, οι κατάλληλες για το σκοπό αυτό ευρύτερες περιοχές. Το ζήτημα αυτό απετέλεσε, άλλωστε, αντικείμενο μελέτης στην προκαταρκτική περιβαλλοντική εκτίμηση, και στο Β' στάδιο του σχεδιασμού, δεν συνιστά δε κατά τις πιο πάνω διατάξεις πλημμέλεια της διαδικασίας η «ανάμειξη» των δύο φάσεων, εφόσον τηρήθηκαν σωρευτικά όλες οι προϋποθέσεις της σχετικής νομοθεσίας. Περαιτέρω, κατά τις μνημονευθείσες διατάξεις που αφορούν τη διαχείριση στερών αποβλήτων, δεν επιβάλλεται ταύτιση των διαχειριστικών ενοτήτων με διοικητικές υποδιαιρέσεις, αλλά η διαμόρφωση των διαχειριστικών ενοτήτων πρέπει να γίνεται βάσει χωροταξικών, λειτουργικών, γεωγραφικών και κοινωνικών κριτηρίων, τα οποία εν προκειμένω ελήφθησαν υπόψη, και με την πράξη έγκρισης της Α' φάσης σχεδιασμού, ολόκληρη η ηπειρωτική Αττική ορίσθηκε ως ενιαία διαχειριστική ενότητα. Ενόψει των ανωτέρω, επιτρεπτός η Διοίκηση κατά τη δεύτερη φάση του σχεδιασμού προσάρμοσε το σχεδιασμό σε δύο επιμέρους γεωγραφικές ενότητες, τη Βορειοανατολική και τη Νοτιοανατολική Αττική, εκτιμώντας αναλόγως τα προβλεπόμενα στις ανωτέρω κ.υ.α. χωροταξικά, οικονομικά, λειτουργικά, γεωγραφικά και κοινωνικά κριτήρια. Συνεπώς, κατά τον επίμαχο σχεδιασμό δεν υπήρξε παραβίαση της σχετικής νομοθεσίας, σε σχέση με τις προβαλλόμενες πλημμέλειες, και τα περί του αντιθέτου πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα.

15. Επειδή, και ο συναφής λόγος ακυρώσεως ότι κατ' απόκλιση όσων είχαν αποφασισθεί στο Α' στάδιο σχεδιασμού, για τη δημιουργία κατ' ιδίαν μονάδων, στο Β' στάδιο αποφασίσθηκε για πρώτη φορά η δημιουργία Ο.Ε.Δ.Α., πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, διότι από τις ήδη μνημονευθείσες διατάξεις (κ.υ.α. ετών 1996 και 1997) συνάγεται ότι στην πρώτη φάση σχεδιασμού αναφέρεται ο επιθυμητός αριθμός των εγκαταστάσεων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και στη δεύτερη φάση εξειδικεύεται ο χώρος, το είδος και το μέγεθός τους. Συνεπώς, ο παραπάνω λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτέος διότι, ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι η δημιουργία Ο.Ε.Δ.Α. αναφέρθηκε στη μελέτη του Α' σταδίου, πάντως η Διοίκηση επιτρεπτός αποφάσισε τη δημιουργία Ο.Ε.Δ.Α. στο Β' στάδιο, εφόσον στη μελέτη του Α' σταδίου, είχε αναφερθεί ο επιθυμητός αριθμός των εγκαταστάσεων.

16. Επειδή, κατά τον αιτούντα Δήμο, η προσβαλλόμενη πράξη κατά παράβαση του άρ. 4 του ν. 1650/1986, όπως τροποποιήθηκε με το άρ. 2 του ν. 3010/2002, προβλέπει τη δημιουργία Μονάδας Προεπεξεργασίας Αποβλήτων, που δεν είχε προβλεφθεί στο στάδιο της Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης (Π.Π.Ε.Α.). Κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 3010/2002, η προκαταρκτική εκτίμηση αποτελεί απλή γνωμοδότηση, τα επιμέρους δε στοιχεία του σχεδιαζόμενου έργου, όπως το μέγεθος, οι επιμέρους μονάδες και η συγκεκριμένη θέση του αποτελούν αντικείμενο της συνολικής εκτίμησης της Διοικήσεως, που διαμορφώνεται τελικώς βάσει της Μ.Π.Ε. κατά το στάδιο εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων (ΣτΕ 2547/2005). Ενόψει τούτου και δεδομένου ότι, όπως με αναλυτική αιτιολογία αναφέρεται στη Μ.Π.Ε. (σελ. 2 - 18, 2 - 19) η μεταβολή στο σχεδιασμό επιτάσσεται από την οδηγία 1999/31/ΕΟΚ με στόχο μια πιο βιώσιμη διαχείριση στερεών αποβλήτων, ούτως ώστε το σύνολο των Χ.Υ.Τ.Α. να δέχεται μόνο απόβλητα που έχουν υποστεί επεξεργασία (άρθρο 6 της

Οδηγίας, αρ. 7 της κ.υ.α. 29407/3508, Β' 1572/16.12.2002), επιτρεπτός με την προσβαλλόμενη πράξη προβλέπεται, κατ' απόκλιση από την Π.Π.Ε.Α., και Μονάδα Προεπεξεργασίας Αποβλήτων (Μονάδα Βιολογικής Ξήρανσης).

17. Επειδή, σε εκτέλεση των παρατιθέμενων στην σκέψη 5 διατάξεων του άρθρου 24 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος, καθώς και του άρθρου 117 παρ. 3 αυτού, που ορίζει ότι : «Δημόσια ή ιδιωτικά δάση ή δασικά εκτάσεις καταστραφείσαι ή καταστρεφόμεναι εκ πυρκαϊάς ή άλλως πως αποψιλωθείσαι ή αποψιλούμεναι, δεν αποβάλλουν εκ του λόγου τούτου τον ον εκέκτηντο προ της καταστροφής των χαρακτήρα και κηρύσσονται υποχρεωτικώς αναδασωτέαι, αποκλειομένης της διαθέσεως τούτων δι' έτερον προορισμόν», έχει εκδοθεί ο ν. 998/1979 «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της χώρας» (Α' 289), ο οποίος στο πέμπτο κεφάλαιο αυτού (άρθρα 37 - 44) ρυθμίζει την κήρυξη και την άρση της αναδασώσεως και στο έκτο κεφάλαιο (άρθρα 45 - 61) τις επιτρεπόμενες επεμβάσεις στα δάση και τις δασικές εκτάσεις. Ειδικότερα, στο άρθρο 38 παρ. 1 του νόμου αυτού ορίζεται ότι «Κηρύσσονται υποχρεωτικώς ως αναδασωτέα τα δάση και αι δασικά εκτάσεις, ανεξαρτήτως της ειδικωτέρας κατηγορίας αυτών ή της θέσεως εις ην ευρίσκονται, εφόσον ταύτα καταστρέφονται ή αποψιλούνται συνεπεία πυρκαϊάς ή παρανόμου υλοτομίας αυτών ...». Περαιτέρω, στο άρθρο 45 του νόμου προβλέπονται οι γενικές ουσιαστικές και διαδικαστικές προϋποθέσεις του επιτρεπτού των επεμβάσεων και ορίζεται, μεταξύ άλλων, στη παρ. 1, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου δέκατου τρίτου του ν. 1828/1988 (Α' 272) ότι : «1. Στα δάση και τις δασικές εκτάσεις περί των οποίων το άρθρο 117 παρ. 3 του Συντάγματος ουδεμία επιτρέπεται επέμβαση προβλεπομένη από τις διατάξεις του παρόντος ή από άλλη διάταξη με εξαίρεση τα αναφερόμενα στις διατάξεις του άρθρου 59 του παρόντος ... και τα όλως απαραίτητα για την τεχνητή αναδάσωση και την προστασία της βλαστήσεως. 3. Δεν επιτρέπεται η εν όλω ή εν μέρει μεταβολή του προορισμού δημοσίου δάσους ή δασικής εκτάσεως, ή η εντός αυτών εκτέλεσις έργων, ή η παροχή άλλης διαρκούς εξυπηρετήσεως, εφόσον, διά τον αυτόν σκοπόν είναι δυνατή η παραχώρηση ή διάθεση ή χρησιμοποίηση εδαφών, τα οποία δεν εμπίπτουν εις την έννοιαν των δασών ή δασικών εκτάσεων, ως αύτη προσδιορίζεται εν άρθρ. 3 του παρόντος. 4. Περί της συνδρομής της κατά την προηγούμενην παράγραφον γενικής προϋποθέσεως κρίνει ητιολογημένως το αρμόδιον προς έγκρισιν της επεμβάσεως όργανο .... 5. Διά τις μείζονος σημασίας ή εκτάσεως επεμβάσεις εις τα δάση και τας δασικάς εκτάσεις, περί των τα άρθρα .... 58 παρ. 1 του παρόντος, απαιτείται όπως η αίτησις ή το έγγραφον, δι' ου ζητείται η παροχή της εγκρίσεως της επεμβάσεως κατά τους όρους των ως ειρήται διατάξεων, συνοδεύεται υπό μελέτης επιπτώσεων επί του περιβάλλοντος και αντιμετώπισεως τούτων .... Εις τας περιπτώσεις ταύτας η έγκρισις παρέχεται υπό τον περιορισμόν της συμμορφώσεως του ενδιαφερομένου προς τους όρους της εν λόγω μελέτης ....». Τέλος, το άρθρο 58 παρ. 2 του ίδιου νόμου, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του αυτού άρθρου δέκατου τρίτου του ν. 1822/ 1988 ορίζεται ότι : «Για την εκτέλεση έργων υποδομής .... εντός των δασών ή δασικών εκτάσεων απαιτείται έγκριση του Υπουργού Γεωργίας ....».

18. Επειδή, κατά τις προαναφερόμενες συνταγματικές διατάξεις, σε περίπτωση καταστροφής ή αποψιλώσεως του δάσους ή της δασικής εκτάσεως από πυρκαϊά ή οποιαδήποτε άλλη αιτία, προερχόμενη είτε από ανθρώπινη ενέργεια είτε από φυσικά αίτια, είναι υποχρεωτική η κήρυξη της καταστραφείσης ή αποψιλωθείσης εκτάσεως

ως αναδασωτέας και αποκλείεται η διάθεση αυτής για άλλο σκοπό δημοσίου συμφέροντος που θα δικαιολογούσε κατά νόμο (έκτο κεφάλαιο ν. 998/1979) επέμβαση στο δάσος πριν την καταστροφή του. Τούτου δε έπεται ότι, εάν παρίσταται ανάγκη να πραγματοποιηθεί, όπως προβλέπει η ανωτέρω παρ. 2 του άρθρου 58, έργο υποδομής εντός εκτάσεως, η οποία έχει κηρυχθεί αναδασωτέα, ελλείψει αντιθέτου ορισμού στο ν. 998/1979 απαιτείται άρση της αναδασώσεως με πράξη που εκδίδεται εφόσον συντρέχουν οι κατά νόμο απαιτούμενες προϋποθέσεις. Η πράξη αυτή μπορεί είτε να προηγείται της Ε.Π.Ο. του έργου υποδομής, που αποτελεί ήδη τη μελέτη της παρ. 5 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (ΣτΕ 3393/2001), είτε και να έπεται αυτής. Σε κάθε περίπτωση όμως, η έκδοσή της αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την πραγματοποίηση οποιασδήποτε επεμβάσεως στην έκταση αυτή. Οίκοθεν δε νοείται ότι, πριν αρθεί η αναδάσωση και, περαιτέρω, πριν εκδοθεί άδεια επεμβάσεως, καθορίζουσα και τους σχετικούς όρους, απαγορεύεται οιαδήποτε υλική ενέργεια στην έκταση αυτή.

19. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, με την 2181/28.8.1980 (και όχι 2688/28.8.1980 όπως εσφαλμένα μνημονεύεται στο δικόγραφο της αιτήσεως ακυρώσεως), απόφαση του Νομάρχη Ανατολικής Αττικής (Δ' 528/22.9.1980) κηρύχθηκε αναδασωτέα, λόγω καταστροφής της κατά την πυρκαγιά της 2.8.1980, δασική έκταση εμβαδού 4.500 στρεμμάτων, στη θέση «...» του Δήμου Κερατέας ν. Αττικής, στην οποία περιλαμβάνεται και έκταση 539,416 στρεμμάτων, όπου πρόκειται να δημιουργηθούν οι επίδικες μετά την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξεως, εγκαταστάσεις. Εξάλλου, με την υπ' αριθ. 3097/16.9.2005 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, που ερείδεται στην υπ' αριθ. 4834/8.9.2005 πρόταση του Δασαρχείου Λαυρίου, ήρθη εν μέρει η πιο πάνω απόφαση περί κηρύξεως αναδασώσεως προκειμένου να πραγματοποιηθεί η εγκατάσταση Ο.Ε.Δ.Α. Συγκεκριμένα, η αναδάσωση ήρθη για έκταση 209,485 στρ. στη θέση «...» Κερατέας, επί της οποίας, όπως διαπίστωσε το Δασαρχείο Λαυρίου, έχει αποκατασταθεί η καταστραφείσα δασική βλάστηση, εξαιρέθηκε από την κήρυξη ως αναδασωτέας έκταση 307,001 στρεμμάτων, διότι κατά το Δασαρχείο Λαυρίου είχαν αγροτική και χορτολιβαδική μορφή, ενώ τέλος δεν ήρθη η αναδάσωση για έκταση 22,930 στρ., διότι, κατά το Δασαρχείο Λαυρίου, έχει εκχερσωθεί και δεν έχει αποκατασταθεί η καταστραφείσα δασική βλάστηση. Σύμφωνα λοιπόν με όσα έχουν εκτεθεί στην προηγούμενη σκέψη, επιτρεπώς εκδόθηκε, πριν από την άρση της αναδασώσεως η προσβαλλόμενη πράξη, η οποία, περαιτέρω, κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 3164/2003 αποτελεί και άδεια επεμβάσεως, καθορίζουσα ειδικότερα την έκταση και το είδος της επεμβάσεως, που αποτελούν και τους όρους προστασίας της ανωτέρω εκτάσεως, και χορηγηθείσα υπό την εξυπακουόμενη προϋπόθεση ότι θα ακολουθούσε πράξη άρσεως της αναδασώσεως. Κατόπιν αυτού πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι οι λόγοι, με τους οποίους προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη πράξη περί εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων έχει εκδοθεί κατά παράβαση των άρθρων 24 και 117 του Συντάγματος, διότι η έκταση, όπου πρόκειται να εγκατασταθεί το έργο έχει κηρυχθεί αναδασωτέα, άλλως διότι η πράξη αυτή εκδόθηκε πριν από την έκδοση της πράξεως περί άρσεως της αναδασώσεως και της πράξεως περί χορηγήσεως αδείας επεμβάσεως, καθώς και ο λόγος ότι δεν είναι επιτρεπτή η πραγματοποίηση έργων υποδομής εντός δασικών εκτάσεων.

20. Επειδή, στο Παράρτημα Ι κεφάλαιο 3 της ήδη μνημονευθείσης Κ.Υ.Α. 114218/1997, στην οποία παραπέμπει και η ανωτέρω διάταξη του άρ. 33 ν. 3164/2003 καθορίζονται οι όροι και τα κριτήρια καταλληλότητας και επιλογής θέσεων εγκατάστασης διαχείρισης αποβλήτων. Ειδικότερα στο σημείο 3.1. ορίζεται ότι «Απαγορεύεται η εγκατάσταση Χ.Υ.Τ.Α. εντός των παρακάτω περιοχών : 3.1.1. Περιοχές αρχαιολογικού - πολιτιστικού ενδιαφέροντος, δηλαδή κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι (Ζώνη Α΄) ... 3.1.3.- Θεσμοθετημένες περιοχές προστασίας και μεμονωμένα στοιχεία της φύσης και του τοπίου (όπως αυτά ορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 18, 19 και 21 του Νόμου 1650/86 - (ΦΕΚ 160/Α΄/86) και από τις διατάξεις του Ν.Δ. 996/71 (ΦΕΚ 192/71), εκτός εάν η συγκεκριμένη χρήση έχει προβλεφθεί από άλλο διαχειριστικό σχέδιο ή άλλη νομοθετική ρύθμιση. Τα ανωτέρω κριτήρια και απαγορεύσεις εφαρμόζονται και για τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων, σύμφωνα με το σημείο 3.2 της ίδιας Κ.Υ.Α. Τέλος, στο σημείο 3.3.1.γ΄ της ίδιας Κ.Υ.Α., που αναφέρεται στα χωροταξικά κριτήρια, ορίζεται ότι ενδιαφέρουν στο πλαίσιο του σχεδιασμού χαρακτηριστικά του υποψήφιου Χ.Υ.Τ.Α. και της ευρύτερης περιοχής του, όπως (μεταξύ άλλων) η απόσταση από αρχαιολογικούς χώρους.

21. Επειδή, ο αιτών Δήμος προβάλλει ότι η επίμαχη περιοχή αξιολογήθηκε πλημμελώς σε σχέση με τα περιβαλλοντικά κριτήρια αποκλεισμού, δεδομένου ότι η περιοχή «...» ή «...» Κερατέας αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα περιοχής κηρυχθείσης ως τοπίου ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, είναι ιστορικός τόπος και αρχαιολογικός χώρος ήδη από το 1980 και εφάπτεται με ζώνη απόλυτης προστασίας (ζώνη Α΄) που θεσπίσθηκε με απόφαση του έτους 1995 του Υπουργού Πολιτισμού, για το λόγο δε αυτό ήταν αναγκαία η προηγούμενη γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (Κ.Α.Σ.). Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου η θέση «...» Κερατέας - Λαυρεωτικής, βρίσκεται πλησίον του αρχαιολογικού χώρου Οβριόκαστρο, στον οποίο έχει καθοριστεί ζώνη απόλυτης προστασίας Α΄ με την Α1/Φ02/61126/3407/1995 (ΦΕΚ Β΄ 1070) απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού «όπου απαγορεύεται οποιαδήποτε οικοδομική ή άλλη δραστηριότητα, πλην της αγροτικής», αλλά δεν εφάπτεται αυτού ή του ορίου προστασίας του. Η θέση Χ.Υ.Τ.Α. της Ο.Ε.Δ.Α. βρίσκεται εκτός των ορίων της Ζώνης Προστασίας του αρχαιολογικού χώρου και σε απόσταση περίπου 600 μ. ενώ το όριο της Ο.Ε.Δ.Α. απέχει από το όριο της Ζώνης Προστασίας του αρχαιολογικού χώρου 300 μ. Εξάλλου, σύμφωνα με το 7095/3.10.2003 έγγραφο της Β΄ Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων «... δεν δημιουργείται πρόβλημα από την εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων για τον αρχαιολογικό χώρο, ο οποίος είναι οχυρωμένος οικισμός στην κορυφή του λόφου Οβριόκαστρο, οπότε δεν υπάρχει αντίρρηση της υπηρεσίας ...», στην προσβαλλόμενη δε απόφαση έχει περιληφθεί όρος για τη διαδικασία παρακολούθησης της κατασκευής του έργου από τις αρμόδιες υπηρεσίες (Δ1 - 23). Επίσης η ευρύτερη περιοχή της Λαυρεωτικής είχε χαρακτηριστεί, με την υπ΄ αριθ. Α1/Φ02/ 30896/1243/1982 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Επιστημών (Β΄ 852), ως τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, χωρίς να υπάρχει μνεία για απαγόρευση χρήσεων εκ του γεγονότος αυτού, σύμφωνα δε με την εγκεκριμένη Ζ.Ο.Ε. Λαυρεωτικής (ΦΕΚ Α΄ 125/27.2.1998), η θέση της Ο.Ε.Δ.Α., βρίσκεται εντός του ορίου προστασίας των ορεινών όγκων της Λαυρεωτικής στη Ζώνη Α΄, στην οποία επιτρέπεται η χωροθέτηση διαδημοτικών Ο.Ε.Δ.Α., εφόσον αυτές εντάσσονται σε γενικότερο σχεδιασμό. Τέλος, η προσβαλλόμενη απόφαση, κατά τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου 33 του ν. 3164/2003, προσυπογράφεται από τον Υπουργό Πολιτισμού και επέχει θέση έγκρισης από πλευράς αρχαιολογικού νόμου. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, η επίμαχη

θέση δεν εμπίπτει στα κατά την παραπάνω Κ.Υ.Α. κριτήρια αποκλεισμού και, επομένως, οι λόγοι περί του αντιθέτου πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

22. Επειδή, ο αιτών Δήμος προβάλλει ότι η περιοχή εγκατάστασης της επίμαχης Ο.Ε.Δ.Α. διασχίζεται από το υδατόρρευμα ..., το οποίο δεν αναφέρεται σε κανένα στάδιο της μελέτης του σχεδιασμού. Όπως γίνεται παγίως δεκτό, στοιχείο του φυσικού περιβάλλοντος, και μάλιστα της γεωμορφολογίας αυτού, αποτελούν τα υπό διάφορες ονομασίες «υδρορεύματα» δηλαδή οι πτυχώσεις της γης, διά των οποίων συντελείται κυρίως η απορροή προς την θάλασσα των πλεοναζόντων υδάτων της ξηράς. Το κράτος υποχρεούται να διατηρεί τα πάσης φύσεως υδρορεύματα στην φυσική τους κατάσταση προς διασφάλιση της ελευθέρως ροής των υδάτων, αποκλεισμένης κάθε αλλοίωσης της φυσικής τους καταστάσεως, επιχώσεως ή καλύψεως της κοίτης τους, ή τεχνικής επεμβάσεως στα σημεία διακλαδώσεώς τους. Προκειμένου δε να λάβουν χώρα οι τυχόν επιτρεπόμενες επεμβάσεις στα υδρορεύματα ή και πλησίον αυτών, απαιτείται η προηγούμενη οριοθέτησή τους. Σκοπός της οριοθέτησεως είναι η αποτύπωση της φυσικής κοίτης του ρεύματος, λαμβανομένου υπόψη του χαρακτήρα του αφενός ως υδρογεωλογικού στοιχείου και αφετέρου ως οικοσυστήματος (ΣτΕ 1125/2004, 2215/2002, 2669/2001). Σε σχέση με το κατά τον ισχυρισμό του αιτούντος Δήμου ρέμα, αναφέρεται στη Μ.Π.Ε. ότι «η θέση βρίσκεται σε μισγάγγεια μεταξύ των ημιορεινών όγκων «...» και «..» και παρουσιάζει άνοιγμα προς την περιοχή του ... Ο διαμήκης τεθλασμένος άξονάς του αποτελεί την κοίτη ξηρής μισγάγγειας» (σελ. 2 - 3). «Η ανάντη λεκάνη απορροής έχει μικρή έκταση (15 στρέμματα). Η θέση, όπως προαναφέρθηκε βρίσκεται σε μισγάγγεια, γεγονός το οποίο σημαίνει ότι στο κέντρο της διασχίζεται από ρέμα, το οποίο όμως λόγω του ότι δεν υπάρχει ουσιαστικά ανάντη λεκάνη απορροής που να το τροφοδοτεί επιπλέον, αποστραγγίζει μόνο τα νερά του ίδιου του χώρου κατά την περίοδο των βροχοπτώσεων. Η υδρολογική και υδρογεωλογική λεκάνη ταυτίζονται στην υπό εξέταση θέση, ενώ ταυτόχρονα ταυτίζονται και με το όριο της Ο.Ε.Δ.Α. Τα επιφανειακά ύδατα κινούνται μέσω υδατορεύματος το οποίο βρίσκεται παρά την οδό .., και επειδή διατηρεί ροή κατά τη μεγαλύτερη περίοδο του έτους, χαρακτηρίζεται σαν μόνιμης ροής. Η κύρια και διαμορφωμένη κοίτη που βρίσκεται σε απόσταση 2 χλμ. Β.Δ. του χώρου και διασχίζει αγροτική περιοχή. Στην περιοχή δεν υπάρχουν σημαντικοί υδροφόροι και οι μικρές αναβλύσεις οι οποίες παρατηρούνται, εκφορτίζονται σε στεγανούς σχηματισμούς και συνεχίζουν να ρέουν επιφανειακά» (σελ. 2 - 4). Στην περιοχή «δεν υπάρχουν σημεία υδροληψίας τα οποία να τροφοδοτούνται υπόγεια από τον χώρο». Η πλησιέστερη γεώτρηση απέχει από τον Χ.Υ.Τ.Α. 1,4 χλμ. Ακριβώς κάτω από την έκταση της υποψήφιας Ο.Ε.Δ.Α. δεν αναμένεται η παρουσία υδροφόρων σχηματισμών. «Όσον αφορά την ύπαρξη πηγών εντός των ορίων της θέσης, όντως όπως διαπιστώθηκε και από τις επιτόπιες έρευνες, υπάρχουν μικροπηγές, οι οποίες αναπτύσσονται χαρακτηριστικά στα πρανή του χώρου. Πρόκειται για μικροαναβλύσεις οι οποίες οφείλονται στην υδροστρωματογραφική συμπεριφορά των λιθολογικών σχηματισμών που αναπτύσσονται στην περιοχή. Γενικά πρόκειται για μια περιοχή στην οποία επικρατούν σχιστολιθικοί, πρακτικά αδιαπέρατοι, σχηματισμοί, οι οποίοι αποτελούν και το υπόβαθρο του χώρου. Υπερκείμενοι αυτών εμφανίζονται ασβεστόλιθοι, οι οποίοι χαρακτηρίζονται σαν περατοί σχηματισμοί. Στην επαφή περατών και αδιαπέρατων σχηματισμών δημιουργούνται μικροαναβλύσεις, οι οποίες κύρια τροφοδοτούνται από την κατείσδυση των όμβριων εντός του ίδιου του χώρου, αφού δεν υπάρχει ουσιαστικά ανάντη λεκάνη απορροής η οποία να τροφοδοτεί επιπλέον το

χώρο. Είναι λοιπόν προφανές ότι η παροχή των πηγών αυτών εξαρτάται κύρια και είναι ευθέως ανάλογη, με το ύψος των βροχοπτώσεων, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται αυξημένη ειδικά τους βροχερούς μήνες του έτους, όμως σε καμία περίπτωση οι αναβλύσεις αυτές δεν αποτελούν πηγές μόνιμης ροής» (σελ. 4 - 52 και 4 - 53). Από τα παραπάνω και το σύνολο της Μ.Π.Ε. προκύπτει ότι μελετήθηκε διεξοδικά η μορφή του εδάφους και ερευνήθηκε το ζήτημα της τυχόν επίδρασης στα επιφανειακά και υπόγεια ύδατα από την εγκατάσταση του Χ.Υ.Τ.Α., αφού λήφθηκε υπόψη η ύπαρξη της ξηρής μισογάγγειας και των πηγών. Εξ άλλου, στη Μ.Π.Ε. έχουν προβλεφθεί τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του χώρου των εγκαταστάσεων από τα όμβρια ύδατα των γύρω περιοχών που απορρέουν σε αυτόν, καθώς και τα μέτρα και οι όροι που πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπιση της υποβάθμισης του περιβάλλοντος. Ειδικότερα στις σελ. 5-61 και 5-62 της Μ.Π.Ε. του έργου περιγράφονται τα έργα διαχείρισης ομβρίων προκειμένου να αποφευχθεί η εισροή ομβρίων στο χώρο (κατασκευή αντιπλημμυρικής τάφρου) και στις σελ. 5 - 46 και 5 - 47 περιγράφονται τα έργα στεγανοποίησης, συλλογής και επεξεργασίας στραγγισμάτων. Σύμφωνα με την προσβαλλόμενη πράξη έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, θα εκτελεσθούν έργα διαμόρφωσης και στεγανοποίησης του πυθμένα και των πρηνών της Ο.Ε.Δ.Α. και ειδικώς του Χ.Υ.Τ.Α. καθώς και έργα συλλογής και διάθεσης στραγγισμάτων (Δ1 - 41, Δ1 - 42 και Δ1 - 43). Στο Κεφάλαιο Δ.5. της προσβαλλόμενης πράξης αναφέρονται οι ειδικοί περιβαλλοντικοί όροι για τον Χ.Υ.Τ.Α., όπου περιλαμβάνονται οι όροι για την αντιπλημμυρική προστασία του Χ.Υ.Τ.Α. και τα έργα που επιβάλλεται να κατασκευαστούν για τη στεγανοποίηση του πυθμένα και των πρηνών του Χ.Υ.Τ.Α. Με τα δεδομένα αυτά, ο παραπάνω λόγος ακυρώσεως, όπως προβάλλεται, είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος σε εσφαλμένη προϋπόθεση (ΣτΕ 769/2005). Εξ άλλου, ενόψει του γεγονότος ότι, κατά τη Μ.Π.Ε., η κύρια και διαμορφωμένη κοίτη του υδατορεύματος βρίσκεται σε απόσταση 2 χλμ. Β.Δ. του χώρου δεν προκύπτει ανάγκη οριοθέτησης αυτού (ΣτΕ 769/2005). Κατόπιν τούτου και ο παραπάνω λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

23. Επειδή, με το από 13.10.2005 δικόγραφο προσθέτων λόγων προβάλλεται ότι κατά παράβαση του από 2.3.1981 Προεδρικού Διατάγματος (ΦΕΚ Δ' 138) που καθορίζει τους όρους και τους περιορισμούς δόμησης για τους οικισμούς τους προϋφιστάμενους του 1923 και ειδικότερα της παρ. 1 του άρθρου 9 του Προεδρικού Διατάγματος αυτού, στην οποία ορίζεται ότι «εντός των ορίων των οικισμών ως και εκτός αυτών εις απόστασιν τουλάχιστον 500 μέτρων περιμετρικώς των καθοριζομένων ορίων, απαγορεύεται η ανέγερσις οχλουσών επαγγελματικών εγκαταστάσεων ...», η επίδικη Ο.Ε.Δ.Α., η οποία κατά τους αιτούντες είναι οχλούσα εγκατάσταση, βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη των 500 μ. από οικισμούς, οι οποίοι προϋφίστανται του 1923, όπως προκύπτει από το Β.Δ. 3/31.8.1912 «Περί προσαρτήσεως εις τον Δήμον και τας κοινότητας Αττικής και Βοιωτίας συνοικισμών του νόμου τούτου» (ΦΕΚ Α' 262). Στο κεφάλαιο 3 του Παραρτήματος 1 της ήδη μνημονευθείσης Κ.Υ.Α. 114218/31.10.1997 ορίζεται ότι : «3.1. ... Απαγορεύεται η εγκατάσταση Χ.Υ.Τ.Α. εντός των παρακάτω περιοχών : ... 3.1.2. -παραδοσιακοί οικισμοί .. 3.1.4. -Οικιστικές περιοχές -Περιοχές εντός ορίων σχεδίου πόλης και εντός ορίων οικισμών με πληθυσμό κάτω των 2.000 κατοίκων. -Περιοχές εντός ορίων Οικοδομικών Συνεταιρισμών Α' ή και Β' κατοικίας. -Περιοχές ιδιωτικής πολεοδόμησης του ν. 1947/1991 για οικιστική χρήση ...». Σύμφωνα με τη Μ.Π.Ε. (σελ. 2 - 3 και 4 - 50) ο πλησιέστερος προς τη θέση οικισμός είναι η Διψέλιζα σε απόσταση 1,2 χλμ. ανατολικά από τη θέση και ακολούθως η Πλάκα σε

απόσταση 1,8 χλμ. νότια, ενώ ο οικισμός της Κερατέας απέχει 4 χλμ. βορειοδυτικά της θέσης. Η προτεινόμενη θέση βρίσκεται εκτός ορίων οικισμού (Γ.Π.Σ. Δήμου Κερατέας - ΦΕΚ Δ' 952) και εκτός Ζ.Ο.Ε. Β' Κατοικίας (π.δ. 20.8.1985, ΦΕΚ Δ' 456). Ενόψει των ανωτέρω, ανεξαρτήτως αν η Ο.Ε.Δ.Α. αποτελεί οχλούσα εγκατάσταση κατά την έννοια των κρίσιμων διατάξεων και αν οι διατάξεις του διατάγματος του 1981 εφαρμόζονται εν προκειμένω, δεδομένου ότι υπάρχουν ειδικές ρυθμίσεις για τις αποκλειόμενες περιοχές στη νομοθεσία διαχείρισεως στερεών αποβλήτων, πάντως το ζήτημα των αποστάσεων από οικισμούς αντιμετωπίσθηκε στη Μ.Π.Ε., με την οποία βεβαιώνεται ότι οι υφιστάμενοι οικισμοί βρίσκονται σε απόσταση μεγαλύτερη της ελάχιστης που ορίζεται στις παραπάνω πολεοδομικές διατάξεις, δεν προκύπτει δε το αντίθετο από άλλα στοιχεία του φακέλου. Συνεπώς, ο σχετικός ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί ως αναπόδεικτος.

24. Επειδή, περαιτέρω, ο αιτών Δήμος ισχυρίζεται ότι η επίμαχη θέση εγκατάστασης της Ο.Ε.Δ.Α. βρίσκεται σε ιστορικά μεταλλοφόρα περιοχή με κοιτάσματα αργυρούχου γαληνίτη και σιδηρούχα μεταλλεύματα. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, στη Μ.Π.Ε. (σελ. 4 - 52), γίνεται μνεία σε παλαιότερα μεταλλευτικά έργα, ενώ στην προσβαλλόμενη πράξη, λόγω της ύπαρξης μεταλλευτικών στοών πλησίον του νοτιοδυτικού ορίου της επίδικης έκτασης, έχει προβλεφθεί ως γενικός όρος κατασκευής του έργου (Δ1 - 55) «να μελετηθεί η γεωμετρία των υφιστάμενων μεταλλευτικών στοών πλησίον του νοτιοδυτικού ορίου της έκτασης για την εξασφάλιση της δομικής ευστάθειας του έργου και την αποφυγή μεταφοράς ρύπων μέσω της κίνησης των υδάτων». Ενόψει των ανωτέρω, και δεδομένου ότι μεταξύ των όρων και των κριτηρίων καταλληλότητας και επιλογής θέσεων εγκατάστασης διαχείρισης αποβλήτων που αναφέρονται στο κεφάλαιο 3 του Παραρτήματος Ι της Κ.Υ.Α. 114218/31.10.1997 (ΦΕΚ Β' 1016) δεν συγκαταλέγεται υποχρέωση χωροθέτησης εκτός μεταλλοφόρων εκτάσεων, ο προβαλλόμενος λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, δεδομένου ότι το ζήτημα της υπάρξεως υπόγειων μεταλλευτικών στοών αντιμετωπίσθηκε τόσο από τη Μ.Π.Ε., όσο και από την προσβαλλόμενη πράξη.

25. Επειδή, ο αιτών Δήμος ισχυρίζεται ότι η Ο.Ε.Δ.Α. πραγματοποιείται επί ενεργού γεωλογικού ρήγματος. Σύμφωνα με τη σελ. 4 - 54 της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων «Από τεκτονικής απόψεως παρατηρείται ότι στην περιοχή κυριαρχούν δύο συστήματα γενικής διεύθυνσης Β - Ν και Α - Δ. Στο σεισμοτεκτονικό χάρτη της Ελλάδας παρουσιάζεται στην περιοχή «Κερατέα» ρήγμα μικρού μήκους με ακαθόριστη ηλικία και διεύθυνση περίπου Α - Δ. Από τις επισκέψεις στην περιοχή ενδιαφέροντος δεν εντοπίστηκαν ρηξιγενείς επιφάνειες που να γειτνιάζουν με τις περιοχές ενδιαφέροντος της νοτιοανατολικής Αττικής και να έχουν ενεργά χαρακτηριστικά. Από άποψη της σεισμικής επικινδυνότητας η περιοχή ανήκει στη Ζώνη Ι (ΕΑΚ 2000), ζώνη χαμηλής σεισμικότητας και τα εδάφη κατατάσσονται στην κατηγορία Α». Ενόψει των ανωτέρω ο προβαλλόμενος λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, διότι αφενός η ύπαρξη μικρού ενεργού ρήγματος στην περιοχή δεν αποτελεί κριτήριο ακαταλληλότητας και αφετέρου το ζήτημα έχει αντιμετωπισθεί από τη Μ.Π.Ε.

26. Επειδή, προβάλλεται ότι η Ο.Ε.Δ.Α. πραγματοποιείται σε έκταση όπου υπάρχουν αγροτικές καλλιέργειες και μία οικία. Σύμφωνα με τη σελίδα 4 - 50 της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων «Εντός των ορίων της θέσης, όπως φαίνεται και στο

τοπογραφικό διάγραμμα του χώρου, υπάρχει μια εγκαταλελειμμένη αγροικία, σε περιφραγμένο αγρό με ελιές». Η ύπαρξη της αγροικίας εντός του χώρου της Ο.Ε.Δ.Α. δεν κωλύει τη χωροθέτηση της εν λόγω εγκατάστασης στο συγκεκριμένο σημείο, ενώ, σύμφωνα με το 131518/3181/5.11.2003 έγγραφο του Υπουργείου Γεωργίας η προτεινόμενη θέση δεν είναι καλλιεργήσιμη με εξαίρεση δύο μεμονωμένα τμήματα με ελαιοκαλλιέργειες. Συνεπώς, και δεδομένου ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου 3 του Παραρτήματος Ι της Κ.Υ.Α. 114218/31.10.1997, δεν απαγορεύεται η εγκατάσταση Ο.Ε.Δ.Α. σε καλλιεργήσιμη γη, ο περί του αντιθέτου προβαλλόμενος λόγος πρέπει να απορριφθεί.

27. Επειδή, προβάλλεται ότι οι περιβαλλοντικοί όροι είναι εντελώς απρόσφοροι για το σκοπό που έχουν τεθεί, γενικόλογοι και ασαφείς (ιδίως όσον αφορά τις μονάδες προεπεξεργασίας), και ότι δεν έχει προσδιοριστεί ποιος είναι ο κύριος και καθ' ύλην αρμόδιος για το επίμαχο έργο. Επίσης, προβάλλεται ότι οι όροι αυτοί είναι και εικονικοί, δεδομένου ότι για τις μονάδες προεπεξεργασίας και ταφής των απορριμμάτων προβλέπεται ότι λειτουργούν με την ίδια ποσότητα απορριμμάτων, γεγονός από λογική και τεχνική άποψη αδύνατο, διότι ακριβώς σκοπός της μονάδας προεπεξεργασίας θα έπρεπε να είναι η ποσοτικοποιημένη μείωση των απορριμμάτων και ότι μολονότι στην Μ.Π.Ε. εισάγεται χρηματοδοτική πρόβλεψη κόστους 48.000.000 Ευρώ για τη μονάδα προεπεξεργασίας, δεν μειώνεται η πρόβλεψη 30.000.000 Ευρώ για τις τρεις μονάδες που εξετάστηκαν από την Προμελέτη. Ανεξαρτήτως, όμως, του γεγονότος ότι με την 3002/ΦΠ/18.7. 2003 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής ορίστηκε ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Λαυρεωτικής ως Φορέας Διαχείρισης των στερεών αποβλήτων της γεωγραφικής υποενότητας της Νοτιοανατολικής Αττικής, σε κάθε περίπτωση, ο ν. 1650/1986, όπως τροποποιήθηκε από το ν. 3010/2002, ο νόμος 3164/2003 (άρθρο 33 παρ. 8) αλλά και η ΗΠ 11014/703/Φ104 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 332) δεν απαιτούν να οριστεί ταυτόχρονα ή πριν την έγκριση περιβαλλοντικών όρων ο κύριος και ο «καθ' ύλην αρμόδιος» του έργου, ο δε περί του αντιθέτου λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Εξάλλου, σύμφωνα με την Π.Π.Ε., αφενός ο Χ.Υ.Τ.Α. θα έχει δυναμικότητα 127.500 τόννων κατ' έτος (σελ. 2 - 10) και αφετέρου ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου (Χ.Υ.Τ.Α., Κ.Δ.Α.Υ. και Μονάδα Κομποστοποίησης) εκτιμάται σε 30 εκατομμύρια Ευρώ περίπου (Σελ. 2 - 10). Σύμφωνα δε με την Μ.Π.Ε. ο Χ.Υ.Τ.Α. και η Μονάδα Βιολογικής Ξήρανσης θα έχουν δυναμικότητα 127.500 τόννων κατ' έτος και ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου (Χ.Υ.Τ.Α., Κ.Δ.Α.Υ. και Μονάδα Κομποστοποίησης) εκτιμάται σε 30 εκατομμύρια Ευρώ περίπου και της Μονάδας Βιολογικής Ξήρανσης σε 48.000.000 Ευρώ περίπου (σελ. 5 - 81 έως 5 - 84). Από τα παραπάνω συνάγεται ότι ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου είναι ενδεικτικός. Εξάλλου, η Π.Π.Ε. και η Μ.Π.Ε. αναφέρονται σε δυναμικότητα (δηλαδή δυνατότητα) επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων κατ' έτος και όχι σε εκτίμηση πραγματικής κατάστασης. Με τα δεδομένα αυτά, οι περιβαλλοντικοί όροι δεν μπορούν να θεωρηθούν εικονικοί. Ανεξαρτήτως αυτού, με την προσβαλλόμενη πράξη προβλέπεται η δημιουργία ολοκληρωμένης εγκατάστασης διαχείρισης αποβλήτων, δεδομένου ότι, όπως έχει ήδη αναφερθεί, με το άρθρο 7 της Κ.Υ.Α. Η.Π. 29407/3508/16.12.2002 στους Χ.Υ.Τ.Α. μπορεί να πραγματοποιείται διάθεση μόνο αποβλήτων που έχουν υποστεί επεξεργασία και, επομένως, οι άλλες μονάδες (κέντρο διαλογής, μονάδα προεπεξεργασίας και κομποστοποίησης) έχουν ως σκοπό την ανάκτηση υλικών και την αξιοποίηση απορριμμάτων με συνέπεια τη μείωση

του διοχετευόμενου όγκου απορριμμάτων στον Χ.Υ.Τ.Α. Ενόψει τούτων, οι παραπάνω σχετικοί ισχυρισμοί πρέπει να απορριφθούν.

28. Επειδή, ο ισχυρισμός ότι στην προμελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων δεν γίνεται περιγραφή του πολιτιστικού περιβάλλοντος της περιοχής, πρέπει να απορριφθεί ως ερειδόμενος σε εσφαλμένη εκδοχή, διότι στις σελ. 3 - 29, 3 - 30 και 8 - 30 της Π.Π.Ε. περιγράφεται το πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής, κατά τα λοιπά δε ως αορίστως προβαλλόμενος, διότι δεν αναφέρεται κάποιο συγκεκριμένο μνημείο, το οποίο δεν μνημονεύεται στη μελέτη.

29. Επειδή, τέλος, και ο ισχυρισμός ότι παραβιάζονται οι Οδηγίες 96/71, 75/442 που επιβάλλουν τη χρήση των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, πρέπει να απορριφθεί ως αορίστως προβαλλόμενος, διότι δεν προσδιορίζονται οι υπάρχουσες «βέλτιστες» τεχνικές, οι οποίες δεν επελέγησαν εν προκειμένω (πρβλ. ΣτΕ 4002/2004).

30. Επειδή, κατόπιν τούτων, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Διά ταύτα

Απορρίπτει την αίτηση.

Επιβάλλει στον αιτούντα Δήμο τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται στο ποσό των τετρακοσίων εξήντα (460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 20 Μαρτίου, 10 και 14 Απριλίου 2006 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στις 10 Οκτωβρίου 2007.

Ο Πρόεδρος του Ε΄ Τμήματος Η Γραμματέας

Κ. Μενουδάκος Ειρ. Βαϊδάνη